

**TILLÆG TIL
MILJØGODKENDELSE**

**Husdyrbruget Ooppelstrup Østergård
beliggende Essendrupvej 5
9260 Gistrup**

Dato for tillæg til godkendelsen:	8. december 2014
Husdyrbruget:	Oppelstrup Østergård
CHR-nr.	13917
CVR-nr:	84885312.
Matr. nr., ejerlav	5b m. fl. Oppelstrup By, Gunderup
Husdyrbrugets adresse:	Essendrupvej 5, 9260 Gistrup
Ejer af husdyrbruget:	Ole Skårhøj
Ansøger:	Ole Skårhøj
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Miljø- og Energiforvaltningen LandMiljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på tillæg til miljøgodkendelsen	Hamid Manafi/Nina Harbo Aalborg Kommune Miljø- og Energiforvaltningen LandMiljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsnummer:	2014-156

Læsevejledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for tillægget. Indledningsvist meddeles Tillæg til miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i tillægget. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Meddelelse om tillæg til miljøgodkendelse	5
1.1	Godkendelse	5
1.2	Offentlighed	5
1.3	Gyldighed og retsbeskyttelse	6
1.4	Offentliggørelse	6
1.5	Klagevejledning	6
1.6	Udnyttelse af tillæg til miljøgodkendelsen	7
2	Resumé og samlet vurdering	10
3	Generelle forhold	14
3.1	Vilkår til generelle forhold	14
3.2	Beskrivelse af husdyrbruget	14
3.3	Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold	15
4	Husdyrbrugets beliggenhed	16
4.1	Afstandskrav til anlægget	16
4.2	Vurdering af husdyrbrugets beliggenhed	16
4.3	Husdyrhold	17
4.3.1	Beskrivelse af produktionen	17
4.3.2	Vurdering af produktionen	17
4.4	Anlægget	17
4.5	Energiforbrug	18
4.5.1	Vilkår til energi	18
4.5.2	Beskrivelse af energiforbrug	18
4.5.3	Energibesparende foranstaltninger	18
4.5.4	Vurdering af energiforbrug	18
5	Gødningsproduktion og –håndtering	19
5.1	Gødningstyper og mængde	19
5.1.1	Beskrivelse af afsætning	19
5.1.2	Vurdering af afsætning af husdyrgødning	19
5.2	Flydende husdyrgødning	19
5.2.1	Beskrivelse af flydende husdyrgødning	20
5.2.2	Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle	21
6	Forurening og andre gener fra husdyrbruget	22
6.1	Ammoniakpåvirkning og gener fra husdyrbruget	22
6.1.1	Ammoniak og natur	22
6.1.2	Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget	22
6.1.3	Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende i Natura 2000-område	23
6.1.4	Vurdering af påvirkningen med ammoniak fra arealer	23
6.2	Teknik til reduktion af ammoniakfordampning og fosforindhold i gødningen	26
6.2.1	Foder	26
6.2.2	Gyllekøling	26

6.2.3	Beskrivelse af gyllekøling	26
6.2.4	Vurdering af gyllekøling	27
6.2.5	Vilkår om lugt	27
6.2.6	Beskrivelse af lugt fra dyrehold.....	27
6.2.7	Vurdering af lugt fra dyrehold	28
6.3	<i>Transport</i>	28
6.3.1	Beskrivelse af transport	28
6.3.2	Vurdering af transport	29
7	Arealerne	30
7.1	<i>Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet</i>	30
7.1.1	Vilkår til udbringningsarealerne	30
7.1.2	Beskrivelse af udbringningsarealerne	31
7.2	<i>Grundvand</i>	32
7.2.1	Vilkår vedr. nitratudvaskning til grundvand	32
7.2.2	Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand	32
7.2.3	Vurdering af nitratudvaskning til grundvand	34
7.3	<i>Overfladevand</i>	34
7.3.1	Vilkår til overfladevand.....	34
7.3.2	Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand.....	34
7.3.3	Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand.....	34
7.4	<i>Fosfor</i>	35
7.4.1	Vilkår for fosfor.....	35
7.4.2	Beskrivelse af fosfor	35
7.4.3	Vurdering af fosfor	35
7.5	<i>Direkte afstrømning til vandløb og søer</i>	36
7.5.1	Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet	36
7.5.2	Kommunens bemærkninger og vurdering	37
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	38
8.1	<i>Emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor</i>	38
8.1.1	Beregning af den maksimale ammoniakfordampning	38
8.1.2	Vurdering af BAT for ammoniak	39
8.1.3	Emissionsgrænseværdi for fosfor	39
8.1.4	Vurdering af fosforemission	39
9	Kontrol, egenkontrol og dokumentation	40
9.1	<i>Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol</i>	40
10	Bilagsliste	53
11	Lovoversigt og kildehenvisninger	54

1 Meddelelse om tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler herved tillæg til miljøgodkendelse til udvidelse af svinebruget på Ooppelstrup Østergård beliggende Essendrupvej 5, 9260 Gistrup, fra 620,1 dyreenheder (DE) til 654,9 DE.

Tillægget er meddelt efter § 12, stk. 3 i Husdyrloven¹.

Med denne afgørelse er indskærpelsen fra den 12. marts 2014 om at nedbringe bedriftens årssøer til 1.832 stk. svarende til 426,04 DE efterkommet.

Tillæg til miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Tillæg til miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tillæg til godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Tillægget indeholder beskrivelse og vurdering af miljøpåvirkningerne. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet tillæg til miljøgodkendelsen med hensyntagen til seneste kommuneplan.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges tillæggets vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV², artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i dette tillæg skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor tillægget udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

1.2 Offentlighed

Udkastet til tillæg til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent, andre parter i sagen og naboer.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006

² Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Bemærkninger:

1.3 Gyldighed og retsbeskyttelse

Tillægget er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, at tillægget er meddelt, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.³

Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse.

Herefter gælder, at hvis tillægget ikke har været udnyttet, helt eller delvist i udnyttelsesfristen, så bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste 5 år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 5 år efter, at tillægget er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af tillægget, som ikke er etableret endnu.

Dette tillæg omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Det forelagte projekt omfatter tidligere miljøgodkendte udbringningsarealer. Det drejer sig om del af ejendommene Gunderupvej 29, Postgårdsvej 27, Gultentorpsvej 81, og Essendrupvej 5.

Dette tillæg til miljøgodkendelse vil ikke influere på de miljøgodkendelser, som allerede er meddelt på bedriftens øvrige ejendomme. Derfor vil de arealer, som allerede er miljøgodkendte og ikke omfattet af dette tillæg fortsat blive drevet i overensstemmelse med de vilkår, som gælder for dem. Ligeledes fortsætter arealernes retsbeskyttelsesperiode regnet fra den dato, hvor miljøgodkendelsen er meddelt.

1.4 Offentliggørelse

Tillæg til miljøgodkendelsen vil blive annonceret på kommunens hjemmeside den 9. december 2014.

1.5 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. senest **den 6. januar 2015** inden kontortids ophør (kl. 15.00). Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over afgørelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail miljoe@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen, LandMiljø, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby.

Såfremt vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette ansøger.

³ Jævnfør § 41 i husdyrloven

Umiddelbart efter klagefristens udløb sender vi klagen, afgørelsen samt det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og miljøklagenævnet, der skal behandle klagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Klageren skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller Kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, fx hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Eventuelt sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁴

1.6 Udnyttelse af tillæg til miljøgodkendelsen

Tillægget kan godt udnyttes, selvom der klages over det, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve et tillæg. Udnyttes et tillæg, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

⁴ Jævnfør Husdyrlovens § 90

Nørresundby den 8. december 2014

Jens Riise Dalgaard
Afdelingsleder

Hamid Manafi
Miljøsagsbehandler

Kopi af tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

Afgørelsen sendes til/klageberettigede:

- AgriNord Landboforening, att. Tina Madsen, via e-mail: tim@agrinord.dk
- Rebild Kommune, via e-mail: kani@rebild.dk
- Hans Jørgen Grynnerup, Torderupvej 35, 9260 Gistrup

Ejere af forpagtet jord/andre:

- Plan & byg
- Forsyningsvirksomheder
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Nordjyllands Amt, v/Kurt Rasmussen, Frimosevej 27, 9330 Dronninglund – via e-mail: aalborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via e-mail: dnaalborg-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Aalborg, via e-mail: aalborg@dn.dk
- Miljøministeriet, Børsgade 4, 1215 København K, via e-mail: mim@mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen NORD, Langelandsvej 8, 8940 Randers, via e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, via e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted, via e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, via e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Jakob Kjær Madsen, Åbrinken 7, 8800 Viborg, via e-mail: jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K, via e-mail: fbr@fbr.dk
- NaturErhvervsstyrelsen, Center for Jordbrug, Miljø – via e-mail: miljo@naturerhverv.dk
(Hvis der er lavet projektilpasning med efterafgrøder eller hvis der anvendes foderoptimering)

Mailliste:

natur@dof.dk; aalborg@dof.dk; dnaalborg-sager@dn.dk; aalborg@dn.dk; mim@mim.dk; senord@sst.dk; mail@dkfisk.dk; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; jkm@sportsfiskerforbundet.dk; husdyr@ecocouncil.dk; ae@aeraadet.dk; fbr@fbr.dk; miljo@naturerhverv.dk

2 Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Ole Skårhøj har ansøgt Aalborg Kommune om et tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12, stk. 3.

Sagen er indsendt den 20. december 2013 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af følgende ansøgningsskemaer:

- Skema nr. 60498, version 4 af 28. august 2014, hvor husdyrbrugets nuværende produktion er indtastet som nudrift, og
- Skema nr. 58720 version 9 af 28. august 2014, hvor husdyrbrugets oprindelige produktion i 2007 er indtastet som nudrift. Dette til brug for kommunens kumulative vurdering af samtlige udvidelser og ændringer af bedriften siden 1. januar 2007, jf. husdyrlovens § 26, stk. 2.

Der er søgt om en udnyttelsesfrist på 5 år. Mere herom i afsnit 3.2 under "beskrivelse af husdyrbruget".

Produktionsudvidelse

Der er søgt om en udvidelse af dyreholdet fra 1.832 årssøer, 33.000 smågrise (7,3 – 32 kg), 900 polte 30-104 kg og 200 slagtesvin 30-105 kg til 1.962 årssøer med smågrise til 7,2 kg, 33.627 smågrise (7,2 til 32 kg), 1.100 polte 30-107 kg svarende til 654,95 DE.

Anlægsændringer

Den tilladte udvidelse af dyreholdet sker indenfor ejendommens eksisterende bygningsrammer og der er ikke tale om etablering eller ændring i det bestående bygningsanlæg.

Husdyrgødningen opbevares i to eksisterende tanke på 3.000 m³ og 1.940 m³ samt 4 fortanke med et samlet kapacitet på 100 m³. Derudover er der i gyllekanalerne plads til 1.450 m³. Samlet kapacitet er således på 6.490 m³.

Baggrund

Husdyrbruget fik i 1994 en miljøgodkendelse efter de tidligere regler i miljøbeskyttelsesloven til et husdyrhold på 550 søer og 4.500 slagtesvin. I 2004 blev der foretaget en revurdering af miljøgodkendelsen, ifølge hvilken den tilladte husdyrproduktion blev ændret til 1.000 søer med indtil 30.000 smågrise med en vægt på maksimalt 30 kg – svarende til 381 DE.

I 2009 gav Aalborg Kommune miljøgodkendelse til udvidelse af ejendommens husdyrproduktion fra 374,4 til 620,1 DE, hvorefter miljøgodkendelsen blev påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, men ansøgningen blev tilbagetrukket. Herefter gav kommunen den 31. august 2010 en miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet, som omfattede en forøgelse af antal søer fra 1.000 til 1.832 samt en udvidelse i antal smågrise fra 23.000 til 30 kg til 33.000 til 32 kg. Antallet af slagtesvin blev reduceret fra 1.400 til 200 slagtesvin på 105 kg. Ligeledes blev antal polte på 104 kg reduceret fra 1.400 til 900. Alt i alt en udvidelse fra 374,4 DE til 620,2 DE. Denne udvidelse skulle gennemføres bl.a. ved opførelse af en ny staldbygning på 4.000 m².

Miljøgodkendelsen omfattede 320,9 ha udbringningsareal. Samtidigt blev der udarbejdet 2 arealgodkendelser for de resterende aftalearealer (bedrifterne Essendrupvej 25 og Postgårdsvej 27, begge 9260 Gistrup).

Med baggrund i ønsket om at den nye staldbygning skulle have en højde på over 8,5 meter, gav kommunen den 9. maj 2011 et tillæg til miljøgodkendelsen med mulighed for at staldbygningen kunne opføres med en højde på max. 10,5 meter.

Miljøvurderingen i dette tillæg tager udgangspunkt i de ændringer/udvidelser, som er foretaget på husdyrbruget siden 1. januar 2007, jf. husdyrlovens § 26, stk. 2. På denne baggrund har ansøgeren oprettet en ekstra IT-ansøgning med skema nr. 58720, hvor husdyrbrugets oprindelige nudrift er indtastet som nudrift i det forelagte projekt. I den ansøgte drift er der indtastet det dyrehold, som der nu er søgt om.

Den 12. marts 2014 indskærpede kommunen ved miljøtilsyn at bedriftens soproduktion skulle nedbringes til 1.832 stk. svarende til 426,04 DE. Med denne afgørelse er indskærpelsen efterkommet.

Lugt

Lugtgenekriteriet er overholdt, og det er ikke nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer

Projektets udbringningsarealer er fordelt på 632,39 ha ejet og forpagtet jord samt 485,34 ha aftalearealer – i alt 1.117,7 ha.

Arealkrav og harmonikrav er dermed opfyldt.

Øvrige arealer

Husdyrbruget omfatter naturarealer, som ikke må anvendes til udbringning, jf. kortbilag til afgørelsen.

Kvælstofudvaskning

245,5 ha af projektets ejet- forpagtet jord er beliggende i nitratklasse I, mens resterende 386,9 ha er beliggende udenfor nitratklasserne. Derudover ligger 548,38 ha indenfor grundvands-sårbare områder.

Udvaskning i forhold til overfladevand er overholdt, da den reelle udvaskning er lavere end den maksimale udvaskning.

Etablering af 13 % efterafgrøder bevirker at kravene til kvælstofudvaskning, er overholdt.

Nitratudvaskning

Projektet omfatter flere arealer beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til vandværker. For at reducere nitratudvaskningen til et acceptabelt niveau, er der foretaget projektilpasning, hvor der er indsendt 2 scenarier:

Scenarie 1: på de grundvandssårbare arealer etableres 14 % ekstra efterafgrøder ud over den til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, eller

Scenarie 2: at der etableres S6 sædskifte på de grundvandssårbare arealer, mere herom i afsnit 7.2 om grundvand.

Fosfor

Udbringningsarealerne ligger udenfor fosforfølsomme områder med opland til Natura 2000-områder. Kravet om P overskud er overholdt.

BAT

Dette tillæg til miljøgodkendelse overholder Miljøstyrelsens BAT-niveau for den maksimale fordampning af ammoniak og tab af fosfor til miljøet. Der er redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at overholde BAT-niveau, samt hvilke teknikker og arbejdsgange, der i øvrigt anvendes på husdyrbruget for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Natur, habitat, overfladevand, grundvand

Projektets udbringningsarealer er ikke beliggende indenfor opland til marine habitatområder (Langerak) men afvander indirekte til et sådant. På denne baggrund er der foretaget en vurdering af habitatområdet sammenholdt med projektets N og P udledning til både Langerak og Kattegat, jf. kapitel 8.

I henhold til afgørelse og notat af 28. december 2011 fra NMKN er udvaskningen af kvælstof vurderet i forhold til stigende husdyrtryk. Da udbringningsarealerne ligger i opland til overfladevand med stigende husdyrtryk er der derfor lavet en planteavlsudvaskningsberegning efter miljøstyrelsens vejledning. Udvasningen er på 58 kg N/ha ved et planteavlssædskifte, hvilken overholder kravet om et udvaskningsniveau svarende til planeavlsbrug, mere herom i afsnit 8.3.

Ammoniak

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager.

Ifølge beregninger foretaget i IT-ansøgningen vil ammoniakfordampningen i den ansøgte projekt være på 7.663 kg N/år, hvilken svarer til en meremission på 2.149 kgN/år i forhold til nudrift.

Kravet om 30 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Der er ca. 500 meter til nærmeste naturtyper, der er omfattet af husdyrlovens § 7. Den højeste merdeposition og totaldeposition i naturområdet er med baggrund i den ansøgte udvidelse beregnet til henholdsvis 0,1 og 0,9 kg N, (hvis der bliver set på husdyrbrugets samlede ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, så vil merdepositionen være på henholdsvis 0,3 kg N/ha/år).

Der er i øvrigt ikke naturbeskyttede områder i nærheden af ejendommen, som vurderes at blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Management

Husdyrbruget bliver drevet efter de principper, der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til husdyrbruget, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele tillæg.

3 Generelle forhold

3.1 Vilkår til generelle forhold

1. Tillæg til miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Essendrupvej 5, 9260 Gistrup, herunder alle arealer der er vist på kortbilag til afgørelsen.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af dette tillæg til miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 5 år efter, at tillægget er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 9. december 2019 bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at tillægget til miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
5. Der skal kunne fremvises dokumentation for produktionens størrelse 5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt
6. Med dette tillæg til miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber 9. december 2022. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.

3.2 Beskrivelse af husdyrbruget

Tillæg til miljøgodkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften "Oppelstrup Østergård" Essendrupvej 5, 9260 Gistrup. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 13917 og bedriften er registreret under CVR nr. 84885312.

Der er søgt om en udvidelse af dyreholdet fra 1.832 årssøer, 33.000 smågrise (7,3 – 32 kg), 900 polte 30-104 kg og 200 slagtesvin 30-105 kg til 1.962 årssøer med smågrise til 7,2 kg, 33.627 smågrise (7,2 til 32 kg), 1.100 polte 30-107 kg svarende til 654,95 DE.

Den tilladte udvidelse af dyreholdet sker indenfor ejendommens eksisterende bygningsrammer og der er ikke tale om etablering eller ændring af det bestående bygningsanlæg.

Som tidligere nævnt er der søgt om en udnyttelsesfrist på 5 år. Baggrunden herfor er, at der vil gå ca. 3 år indtil antal fravænnede smågrise kommer på det niveau, som svarer til normalfordelingen af søer. Herefter vil der gå ca. ½ år før effekten kan ses i smågrisestalden. På denne baggrund vil det tage ca. 4 år fra at andelen af polte øges til at antal grise pr årssø må antages at være på niveauet for normalfordelingen af søerne.

I ansøgningen er der søgt om at opnå et øget antal smågrise pr årssø samt en øget daglig tilvækst (442 gram/dag). Denne effektiviseringsproces, hvor der produceres flere dyr med samme antal stipladser i en kortere periode er en tidskrævende proces, hvorfor der er søgt om en udnyttelsesfrist på i alt 5 år.

I den allerede installeret gyllekølingsanlæg i I den opførte sostald er der ved tidligere godkendelse installeret gyllekøling. I forbindelse med dette tillæg er den optimale effekt af gyllekølingen beregnet, jf. bilag 4. Effekten af gyllekølingen er 31,5 % i de timer anlægget er i drift. Drifttiden på anlægget efter ibrugtagningen er på knap 6.000 timer. Omregnes effekten til det totale antal timer på et år, er effekten 20 % reduktion i ammoniakfordampningen.

3.3 Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal sendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare. Reglerne fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.⁵

⁵ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 Husdyrbrugets beliggenhed

4.1 Afstandskrav til anlægget

Lovpligtig min.afstand ⁶ fra husdyrbruget	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidig byzone eller sommerhusområde	50 m*	2.900 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	780 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabo-beboelse)	830 m
Nabobeboelse	50 m	220

Tabel 4.1. Anlægget på Essendrupvej 5 og afstandsreglerne ifølge husdyrloven.

4.2 Vurdering af husdyrbrugets beliggenhed

Kommunen har ingen bemærkninger til husdyrbrugets beliggenhed, da de generelle afstandskrav iht. husdyrloven er overholdt.

⁶ Jævnfør Husdyrlovens § 6

4.3 Husdyrhold

7. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 654,95 DE fordelt på 1.962 årssøer (med smågrise til 7,2 kg), 33.627 smågrise (7,2 til 32 kg) og 1.100 polte 30-107 kg – alt i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Dyretype	Antal	Stiplads	Vægt	DE	Staldsystem
Smågrise	22.763	3.500	7,2 - 32 kg	114,28	Toklimastald, delvis spaltegulv
Smågrise	10.864	1.670	7,2 – 32 kg	54,54	Drænet gulv med spalter (50/50)
Slagtesvin	1.100	256	30-107	31	25-49 % fastgulv
Søer	1.962	456	-	137,21	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv
Søer	1.373	1.054	-	222,48	Løbe-drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv
Søer	589	452	-	95,44	Løbe-drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Tabel 4.2: Dyreholdets sammensætning, vægtinterval, stipladser og staldindretning.

8. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført, som beskrevet i tabel 4.2.
9. Produktionen skal foregå kontinuerligt.

4.3.1 Beskrivelse af produktionen

Poltene i ansøgningen er fastsat efter en normvægt for slagtesvin. Rotationen er antaget på baggrund af en daglig normtilvækst på 905 g. Antal stipladser i ansøgningen til smågrisene er det faktiske antal stier i anlægget. Der er ikke antaget tomgang i smågrisestierne. Vægtintervallet ved smågrisene kan falde. Antal snuder vil stige tilsvarende således at antal DE vil være uændret.

4.3.2 Vurdering af produktionen

Med baggrund i ovennævnte beskrivelse og den omstændighed, at projektet overholder geneafstande, vurderer kommunen, at produktionen kan finde sted på den pågældende lokalitet uden væsentlig miljøpåvirkning.

4.4 Anlægget

Vandindvindingstilladelser

Vandforbrug til landbrugsdriften indvindes i dag uden tilladelse. Vandindvindingsbehov til markvanding eller landbrugsdrift fra egen boring kræver en forudgående tilladelse, hvorfor der skal søges særskilt tilladelse hertil.

4.5 Energiforbrug

4.5.1 Vilkår til energi

10. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten skal være gennemført i forbindelse med ibrugtagning af tillæg til miljøgodkendelsen.

4.5.2 Beskrivelse af energiforbrug

Energiforbruget forventes at stige lidt, da der skal blandes og udfodres mere foder.

Ifølge miljøgodkendelsen fra 2010 var der et forventet vandforbrug på 15.212 m³, som omfattede drikkevand, drikkevandsspild og vaskevand. Den ansøgte udvidelse af dyreholdet vil medføre en stigning i vandforbruget på 1.650 m³ ift. normtal. Den totale mængde vandforbrug vil således være på 15.987 m³.

Efter	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	1962	4,89	9594,18	0	0	0,34	667,08
Smågrise	33627	0,117	3934,359	0,015	504,405	0,02	672,54
Slagtesvin*	1100	0,459	504,9	0,075	82,5	0,025	27,5
Sub total			14033,439		586,905		1367,12
Total							15987,464

Tabel 4.3: Beregnet vandforbrug efter udvidelsen pr. årssø eller produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

(*Antal DE i polte og smågrise fra 32 til 55 kg er omregnet til antal standardsnuder)

4.5.3 Energibesparende foranstaltninger

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelsen har ansøger fået lavet en energigennemgang af husdyrbruget, jf. bilag til afgørelsen. Energigennemgangen har vist, at der kan spares på strømmen ved at skifte til LED-belysning. På ejendommen er der i forvejen installeret solcelleanlæg, hvilket reducerer strømforbruget væsentligt.

4.5.4 Vurdering af energiforbrug

Aalborg Kommune vurderer, at energiforbruget ligger inden for normalen for denne type brug. I fremtiden kan være muligheder for yderligere at minimere forbruget af energi ved at vælge energibesparende belysning.

5 Gødningsproduktion og –håndtering

5.1 Gødningstyper og mængde

I nedenstående tabel kan ses en oversigt over den producerede mængde kvælstof og fosfor i både nudrift og ansøgt produktion.

På Essendrupvej 5 er der ikke tale om import af gylle hverken i nudrift eller ansøgt produktion. Nedenstående tabel er fra afsnittet om gødningsregnskab i IT-ansøgningen, hvor der bliver afsat og modtaget gylle på ansøgerens øvrige ejendomme og hvor gyllen bliver udbragt på de arealer, som er godkendt i tillæg til miljøgodkendelsen.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Svinegylle (nudrift)	62.572	15.578	75	619,9
Svinegylle (ansøgt)	63.235	16.377	75	654,95
Svinegylle*	56.480	14.062		628,5
Dybstrøelse*	5.200	630		51
Kvæggylle*	2.460	440		28,5
Afsat svinegylle**	43.370	11.028		465
I alt til udbringning	63.235	16.377	75	654,95

Tabel 5.1: Oversigt over den producerede mængde kvælstof og fosfor i både nudrift og ansøgt produktion.

*: Gylle produceret på bedriftens øvrige adresser.

** : Gylle afsat til gylleaftaler, jf. miljøgodkendelsen fra 2010.

Afsætning af husdyrgødning

5.1.1 Beskrivelse af afsætning

Der er ingen udbringningsarealer tilknyttet Essendrupvej 5. Derfor bliver hele husdyrgødnin-gen afsat til udbringning på udbringningsarealerne.

5.1.2 Vurdering af afsætning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer, at der ved overholdelse af vilkår om afsætning af husdyrgødning, vil husdyrbruget leve op til de forudsætninger, som har ligget til grund for vurdering af det fore-lagte, godkendte projekt.

5.2 Flydende husdyrgødning

5.2.1 Beskrivelse af flydende husdyrgødning

På ejendommen Essendrupvej 5 er der en normproduktion af husdyrgødning på 17.592 m³ og en fysisk lagerkapacitet på 6.540 m³. Kanaler i den nye sostald bygget efter 2007 er ikke indregnet for den del, hvor der ikke er mekanisk udmugning.

Gødningen fra ejendommen vil blive leveret til biogasanlæg. Den optimale gasproduktion fra husdyrgødningen opnås ved "frisk" gylle, dvs. gylle som ikke er mere ned 14 dage gammelt. Transport med gylle til biogasanlæg kan derfor foregå med 14 dages interval eller mere.

Opbevaring af flydende husdyrgødning på bedriften fremgår af tabel 5.2.

Beholder	Adresse	Kapacitet m ³	Overdækning	Pumpesystem
Gyllebeholder	Essendrupvej 5	3.000	Nej	Sugetårn
Gyllebeholder	Essendrupvej 5	1.940	Nej	Sugetårn
Fortank	Essendrupvej 5	4*25+1*50	-	-
Kanaler	Essendrupvej 5	1.450*	-	-
Gyllebeholder	Gultentorpevej 81	1.500	Nej	Sugetårn
Gyllebeholder	Gultentorpevej 81	600	Nej	Sugetårn
Kanaler	Gultentorpevej 81	460	-	-
Gyllebeholder	Ejdrupvej 6	1.500	Nej	Sugetårn
Kanaler	Ejdrupvej 6	400	-	-
Gyllebeholder	Oppelstrupvej 85	6.300	Nej	Sugetårn
Gyllebeholder	Oppelstrupvej 85	1.600	Nej	Sugetårn
Gyllebeholder	Oppelstrupvej 85	800	Nej	Sugetårn
Kanaler	Oppelstrupvej 85	1.985	-	-
I alt		21.685		

Tabel 5.2: Opbevaringskapacitet på Essendrupvej 5.

* Kanaler i den nye sostald bygget efter 2007 er ikke indregnet for den del, hvor der ikke er mekanisk udmugning.

Lagerkrav på Essendrupvej 5 er $17.592 \cdot 0,75 = 13.194$ m³ ved 9 mdr. kapacitet. Da der ikke er mere end 6.540 mdr. kapacitet, skal dele af gødningen opbevares i bedriftens andre lagertanke samt lejet gylletank på Oppelstrupvej 115.

Bedriftens ejede opbevaringskapacitet er på 21.685 m³. Bedriftens gødningsproduktion er 30.832 m³ (der er ikke indregnet fradrag ved afsætning til biogas). Bedriftens krav til opbevaringskapacitet er ved 9 mdr. 23.124 m³. Der er således på bedriften 1.439 m³ mindre kapacitet end påkrævet.

Der er lejet en lagertank på 300 m³. Den resterende lagerkapacitet opfyldes ved løbende afsætning af husdyrgødning til lagertank på Volsted Skolevej 42. Gødningen i lagertanken udbringes på arealerne tilhørende Volsted Skolevej 42. Lagertanken er på 2.000 m³. Der skal totalt afsættes ca. 5.800 m³ husdyrgødning i aftalen.

Beholder	Adresse	Kapacitet m ³	Overdækning	Pumpesystem fra beholder
Gyllebeholder	Oppelstrupvej 115	300	Nej	Sugetårn
I alt		300		

Tabel 5.3: Opbevaring af flydende husdyrgødning til bedriftens arealer i lejet gylletanke.

Beholder	Adresse	Kapacitet m ³	Overdækning	Pumpesystem fra beholder
Gyllebeholder	Volsted Skolevej 42	2.000	Nej	Sugetårn
I alt		2.000		

Tabel 5.4: Opbevaring af afsat flydende husdyrgødning løbende i sæsonen.

Der er således samlet en opbevaringskapacitet på 23.985 m³, og kravet i forhold til 9 mdr. lagerkapacitet er på 23.124 m³. Opbevaringskapaciteten er beregnet for hele bedriften. Opbevaringskapaciteten for dybstrøelse er ikke opgjort i denne ansøgning, da der ikke er dybstrøelse på Essendrupvej 5.

Normen for gødningsproduktionen for hele bedriften og driftstype er vedlagt som bilag til tillæg til miljøgodkendelsen.

5.2.2 Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Der er opbevaringskapacitet på ejendommen på over 9 måneders produktion jf. Husdyrbeholdtgørelsen. Det vurderes, således at der er tilstrækkelig kapacitet til at sikre at udbringning af gyllen kan ske når dette er bedst muligt i forhold til frosne og våde jorder.

6 Forurening og andre gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniakpåvirkning og gener fra husdyrbruget

6.1.1 Ammoniak og natur

Kvælstof, der blandt andet deponeres via luften, er et begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer. Ekstra tilførsel af kvælstof til sårbare økosystemer kan derfor resultere i væsentlige tilstandsændringer.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af kvælstof i form af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme over for forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Kravet om reduceret ammoniaktilførsel til følsom natur sker i henhold til reglerne i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 06/04/2011 ”*Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*”.

RAMSAR-områder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i et sammenhængende europæisk, økologisk netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegningsgrundlag og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Vurderingen tager udgangspunkt i et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Såfremt en konkret vurdering ikke med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for naturtyper og/eller arter kan projektet ikke gennemføres.

Udpegningsgrundlaget for habitatområderne findes på følgende link
<http://www.blst.dk/Natura2000/Habitat/Udpegningsgrundlag/>

6.1.2 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 2.149 kg N/år, så husdyrbrugets samlede emission bliver 7.663 kg N/år.

Der er indsendt for beregning af bedriftens ammoniakemission, hvor den ene er med baggrund i den ansøgte udvidelse, mens den anden er baseret på en vurdering af samtlige udvidelser foretaget på bruget siden 2007. Beregningsresultaterne fremgår af tabel 6.1.

	Ammoniak-emission	Meremission	Total merdeposition til naturpunkt	Total deposition til naturpunkt
Den ansøgte udvidelse	7.663 Kg N/år	500 Kg N/år	0,1 Kg N	0,9 Kg N
Samtlige udvidelser siden 2007	7.663 Kg N/år	2.149 Kg N/år	0,3 Kg N	0,9 Kg N

Tabel 6.1: Ammoniakemission og depositionsregninger for både den ansøgte udvidelse og for samtlige udvidelser siden 1. januar 2007.

Det bemærkes, at den reelle, tilladte emission er på 8.082 kg/år, jf. miljøgodkendelsen fra den 31. august 2010. På denne baggrund viser den forelagte ansøgning en reduktion i ammoniakemissionen ift. den nuværende, godkendte produktion.

Beskrivelse af påvirkningen i forbindelse med ansøgte arealer

6.1.3 Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende i Natura 2000-område

Det vurderes, at afstanden mellem udbringningsarealerne og nærmeste habitatnatur i Natura 2000-område er af en sådan størrelse, at det ikke vil medføre en negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ved udbringning af husdyrgødning på arealerne.

6.1.4 Vurdering af påvirkningen med ammoniak fra arealer

Aalborg Kommune vurderer, at der ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil medføre skadelige virkninger fra udbringningsarealerne på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning.

For den øvrige natur, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning fra udbringningsarealerne.

Beskrivelse af påvirkningen fra anlægget

./ Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Omkring anlægget på Essendrupvej 5 ligger der natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er udvalgt to naturarealer, som vurderes at modtage den største påvirkning fra anlægget, jf. kortbilag til tillægget. Der er beregnet ammoniakdeposition på et overdrev (punkt 1), og endnu et overdrev i punkt 2. Det vurderes, at tålegrænsen for overdrevet i punkt 1 ligger lidt over 10 kg N/ha/år, og for overdrevet i punkt 2 ligger tålegrænsen lidt under 15 kg N/ha/år.

Punkt nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg m	Merdeposition kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Overdrev	545	0,3	1,0	15,8
2	Overdrev	505	0,5	1,5	16,3

Tabel 6.2: Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring anlægget.

Beregningspunkt 1 ligger på et surt overdrev øst for anlægget. Overdrevet blev besigtiget d. 6. august 2008 hvor der bl.a. blev fundet blåhat, krat-fladbælg, liden klokke, lyng-snerre, tormentil, hunde-viol og pille-star. Naturtilstanden for overdrevet er beregnet til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5, jf. faglig rapport fra DMU nr. 792: naturtilstand på terrestrisk naturarealer - besigtigelse af §3-arealer), det vurderes, at tålegrænsen for overdrevet ligger omkring 10 kg

N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er 14,8 kg N/ha/år, jf. rapport nr. 73 fra DCE, atmosfærisk deposition 2012, derudover tilføres naturarealet ikke kvælstof. Området er udpeget som særligt værdifuldt landskab i kommunenplanen ellers er der ingen særlige udpegninger på arealet. Overdrevet betegnes som kategori 2 natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningspunkt 2 ligger på et surt overdrev øst for anlægget. Overdrevet blev besigtiget d. 6. august 2008 hvor der bl.a. blev fundet stor knopurt, blåbær, blåhat, djævelsbid, eng-havre, hedelyng, knoldet mjøddurt, tormentil og trenervet snerre. Naturtilstanden for overdrevet er beregnet til at være moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5, jf. faglig rapport fra DMU nr. 792: naturtilstand på terrestrisk naturarealer - besigtigelse af §3-arealer), det vurderes, at tålegrænsen for overdrevet ligger omkring 15 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er 14,8 kg N/ha/år, jf. rapport nr. 73 fra DCE, atmosfærisk deposition 2012, derudover tilføres naturarealet ikke kvælstof. Området er udpeget som særligt værdifuldt landskab i kommunenplanen ellers er der ingen særlige udpegninger på arealet. Overdrevet betegnes som kategori 3 natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende i Natura 2000-område

Anlægget ligger 3,8 km nord for nærmeste habitatnatur (surt overdrev 6230) i Natura 2000-område, hvilket er Natura 2000-område nr. 18.

Natura 2000-området består af habitatområde nr. 20, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Udpegningen af Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende:

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området består af følgende arter og naturtyper:

Arter: Kildevælds-vindelsnegl (1013), Skæv vindelsnegl (1014), Bred Vandkalv (1081), Havlampret (1095), Bæklampret (1096), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Grøn buxbaumia (1386), Blank Seglmos (1393) samt Fruesko (1902).

Naturtyper: Kalk- og næringsfattigesøer og vandhuller (3110), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Våde dværgbusksamfund med klokkelyng (4010), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430), Aktiv Højmoser (7110), Nedbrudt højmoser med mulighed for naturlig gendannelse (7120), Hængesæk og andre kæringsamfund dannet flydende i vand (7140), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Riggær (7230), Bøgeskove på morbund uden kristtorn (9110), Bøgeskove på muldbund (9130), Bøgeskove på kalkbund (9150), Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund (9160), Stilkegeskove og -krat på mager sur bund (9190), Skovbevoksede tørvemoser (91D0) samt Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

Der ligger ikke kategori 1 natur indenfor en afstand af anlægget på Essendrupvej 5, hvor der deponeres mere end 0,2 kg N/ha/år i total-deposition. Dette er vurderet ud fra en konsekvensradius, der fremstillet ud fra størrelsen af emissionen fra anlægget.

Vurdering af påvirkningen fra anlægget

Aalborg Kommune vurderer, at der fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke vil være skadelige virkninger fra anlægget på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning.

Det vurderes, at kvælstof-tålegrænsen for overdrevet i punkt 1 overskrides, men totaldepositionen overskrider ikke de fastlagte beskyttelsesniveauer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Det vurderes ligeledes at kvælstof- tålegrænsen for overdrevet i punkt 2 overskrides, men da området ikke har nogen særlig naturudpegning i kommuneplanen eller omfattet af en fredning, vurderes det, at der ikke er tale om særlig regional eller lokal naturinteresser. Der stilles derfor ikke vilkår om nedbringelse af ammoniakemissionen fra anlægget. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning fra anlægget.

Beskrivelse af bilag IV arter og andre beskyttede arter i forhold til anlæg og arealer

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget eller på udbringningsarealerne. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skemaet.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Dværgflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander	X	X
Spidssnudet frø	X	X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne og omkring anlægget

Flere udbringningsarealer ligger i nærheden af vandhuller med kendte forekomster af spidssnudet frø og stor vandsalamander, men samtlige vandhuller har en bræmme på mindst 10 meter til udbringningsarealet, og det vurderes at det er nok til at forhindre en påvirkning af levestederne.

Ved overholdelse af fastsatte vilkår vurderes det, at godkendelsen af anlægget og arealerne til udbringning ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer, hjemmesiden: www.habitatarter.dk/ og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

6.2 Teknik til reduktion af ammoniakfordampning og fosforindhold i gødningen

6.2.1 Foder

I miljøgodkendelsen fra 2010 var der foretaget en foderkorrektion, som udløste kravet om at stille vilkår herom (vilkår nre. 45, 46 og 47). Disse vilkår er blevet annulleret i kraft af dette tillæg til miljøgodkendelsen.

6.2.2 Gyllekøling

11. Gyllekanalerne i den nye stald, (jf. miljøgodkendelsen fra 2010) som er på 1.610 m² forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
12. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
13. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
14. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
15. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 257.062 KWh.

6.2.3 Beskrivelse af gyllekøling

I drægtighedsstalden skulle der jf. vilkår 48 i miljøgodkendelsen fra 2010 installeres gyllekølingsanlæg. Vilkår 13 i dette tillæg til miljøgodkendelse er blot en præcisering af antal m² gyllekanal, som skal forsynes med køleslanger, hvorfor vilkår 16 i den oprindelige miljøgodkendelse er blevet annulleret, jf. bilagsafsnittet i tillæg til miljøgodkendelsen med listen over vilkår i miljøgodkendelse fra 2010, som nu er blevet annulleret.

I ansøgningen er der regnet med en driftstid på 8.760 timer/årsbasis og en reduktion på 20 %.

For køling af stalde med traditionelt gyllesystem estimeres en effekt på:

$$\text{Reduktion (\%)} = -0,004x^2 + x,$$

hvor x = køleeffekt (W/m²)

For køling af stalde med hyppig udmugning regnes effekten efter følgende ligning:

$$\text{Reduktion (\%)} = -0,008x^2 + 1.5x,$$

hvor x = køleeffekt (W/m²)

I IT-ansøgningen er der indtastet en reduktion på 20 %, hvilket svarer til en gennemsnitlig køleeffekt på 14,5 W/m² for den nye drægtighedsstald med mekanisk udmugning og 22 W/m² i den nye løbeafdeling.

I alt er der 1.610 m² gyllekanal i den nye staldbygning fordelt på 800 m² i den nye løbeafdeling og resterende 810 m² er i drægtighedsstalden.

22 W/m² x 800 m² x 8.760 timer/år = **154.176 KWh** den årlige køleydelse for den nye løbeafdeling

og

14,5 W/m² x 810 m² x 8.760 timer/år= **102.886 kWh** den årlige køleydelse for drægtighedsstalden

Staldafsnit	NH ₄ reduktion	Driftstid	Køleareal	Køleeffekt/m ²	Køleeffekt i alt	Køleydelse
Ny løbeafdeling	20 %	8.760 t.	800 m ²	22 W/ m ²	17,6 kW	154.176 kWh
Ny drægtighedsstald	20 %	8.760 t.	810 m ²	14,5 W/ m ²	11,7 kW	102.886 kWh
I alt					29,3 kW	257.062 kWh

Tabel 6.3: Forudsætninger og beregningsresultater for gyllekølingsanlægget på Essendrupvej 5, 9260 Gistrup

Gyllekølingsanlægget består af en varmeoptager (slanger nedstøbt under gyllekummerne) og en varmepumpe (kølemaskine). Varmepumpen fungerer som primær opvarmingskilde i stalden og starter og stopper automatisk efter behovet for varme i stalden. Varmen fra gyllekølingen genbruges i driftsbygninger og til opvarmning af stuehuset.

6.2.4 Vurdering af gyllekøling

For at ammoniakemissionen svarer til det niveau, som er beregnet i IT-ansøgningen, er der fastsat vilkår om køleeffekten og anlæggets driftstid.

Ammoniakfordampningen er ved valg af gyllekølingen reduceret til et niveau, som kommunen har vurderet til at være proportionalt på den konkrete bedrift.

6.2.5 Vilkår om lugt

16. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager klage over lugtgener fra husdyrbruget, så kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for at dyresammensætning i skema 4.2 er overholdt.

6.2.6 Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Resultat for lugtberegninger fortaget i IT-ansøgningen er vist i nedenstående tabel.

Lokalitet/område	Geneafstand ukorrigeret	Korrigeret geneafstand ansøgt	Korrigeret geneafstand nudrift	Vægtet gns. afstand	Genekriterie overhold
Byzone, sommerhusområde	858	-	-	-	Ja. Ingen nabo-beboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	645	-	-	-	Ja. Ingen nabo-beboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig/erhverv	284	268	211	289	Ja. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Tabel 6.4: Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer (f.eks. lugter slagtesvin på delvist fast gulv 300 OUE/s/1000 kg og kvæg 170 OUE/s/1000 kg (OUE=Odour Unit)). I blandede besætninger og/eller ved spredte staldanlæg beregnes en samlet geneafstand som et vægtet gennemsnit af lugt og afstand.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Hadsund Landevej 501, som ligger ca. 280 meter sydøst for ejendommen Essendrupvej 5. Nærmeste samlet bebyggelse er landsbyerne Ooppelstrup og Gunderup, mens nærmeste byzone er Vårst beliggende ca. 3 km sydvest for ejendommen.

I IT-ansøgningen er der indtastet det fysiske antal stipladser for smågrise og slagtesvine, hvorfor lugtgeneafstanden er beregnet efter fuld belægning.

6.2.7 Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Aalborg Kommune vurderer, at lugt fra husdyrbruget ikke vil udgøre en væsentlig gene for omgivelserne. Skulle der mod forventning opstå problemer med lugt, er der i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet tilstrækkelige vilkår til at pålægge husdyrbruget påbud om at af hjælpe disse.

6.3 Transport

6.3.1 Beskrivelse af transport

I miljøgodkendelsens bilagsafsnit findes kortbilag visende ejendommens interne og eksterne transportveje.

Art	Antal transporter		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Levering af tilskudsfoeder	31	50	32 tons	32 tons	Dagstimer	Dagstimer
Egen foderproduktion	93	120	30 tons	30 tons	Høst samt dagtimer	Høst samt dagtimer
Levering af brændstof	2	2	4.000 l	4.000 l	Dagstimer	Dagstimer
Indlevering af dyr	10	10	-	-	Dagstimer	Dagstimer
Udlevering af dyr	56	56	600/gang	600/gang	-	-
Afsætning af gylle	470	520	32 tons	32 tons	Dagtimer	Dagtimer
Udlejet opbevaringskapacitet	184	184	32 tons	32 tons	Dagtimer	Dagtimer
Døde dyr	52	52	-	-	Dagstimer	Dagstimer

Tabel 6.5: Antal transporter til og fra ejendommen i både nudrift og ansøgt produktion.

Udvidelsen af produktionen betyder en øget mængde husdyrgødning, foderforbrug og transporter med levende dyr.

Som tidligere nævnt afsættes hele gylleproduktionen på ejendommen Essendrupvej 5 til et biogasanlæg. Den optimale gasproduktion fra husdyrgødningen opnås ved "frisk" gylle, dvs. gylle som ikke er mere end 14 dage gammelt. Gødningen vil derfor afhentes ca. hver 14. dag.

Der er i opgørelsen ikke fratrukket de transporter der sker internt på ejendommen med afgrøder til siloerne uden vejtransport. Andelen af transporter er derfor væsentligt lavere.

Kornsiloerne fyldes i høst. Ved yderligere behov transporteres korn til anlægget i dagtimerne.

Hovedparten af transporterne vil ske i dagtimerne. Anlægget er dog placeres meget isoleret i forhold til naboer. Trafik til og fra ejendommen vil derfor ikke være til gene for naboer.

Hovedparten af al transport sker via Hadsund Landevej. På strækningen fra anlægget til Hadsund Landevej er der ingen beboelser. Denne vej er i forvejen stærkt trafikeret og den ekstra transport fra denne ejendom vil derfor ikke påvirke omkringboende til Hadsund Landevej.

6.3.2 Vurdering af transport

Aalborg Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke giver væsentlige gener for naboer og øvrige boligområder ud over hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug.

7 Arealerne

7.1 Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udbringningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof, og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udbringningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

7.1.1 Vilkår til udbringningsarealerne

17. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 632,39 ha udspredningsareal, som fremgår af kortbilag til tillæg til miljøgodkendelsen.
18. På husdyrbrugets udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,42 DE/ha. pr. planår (1/8-31/7) i overensstemmelse med følgende fordeling:

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Dybstrødelse	5.200	630	51
Kvæggylle	2.460	440	28,5
Svinegylle	73.728	16.277	678,49
Afgasset gylle	14.000	3.135	140
I alt	85.338	20.482	897,99

Tabel 7.1: Fordeling af gødningstype i ansøgt drift, jf. oplysninger fra IT-ansøgningen 58720.

7.1.2 Beskrivelse af udbringningsarealerne

Følgende ejendomme drives under CVR-nr. 84885312: Essendrupvej 5, Gultentorpvej 81, Oppelstrupvej 85 og Ejstrupvej 6.

Det er kun Essendrupvej 5 og Gultentorpvej 81, som er miljøgodkendt efter husdyrlovens regler. Husdyrgødning produceret på de øvrige ejendomme (Oppelstrupvej 85 og Ejstrupvej 6) vil blive udbragt på ikke miljøgodkendte arealer.

Det forelagte projekt omfatter tidligere miljøgodkendte udbringningsarealer. Det drejer sig om del af ejendommene Gunderupvej 29, Postgårdsvej 27, Essendrupvej 5, alle 9260 Gistrup samt Gultentorpvej 81, 9230 Svenstrup.

De udbringningsarealer som er indsendt ifm. ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse sammenholdt med de arealer, som allerede er blevet miljøgodkendt af kommunen efter husdyrlovens regler fremgår af kortbilag til afgørelsen.

En større del af de arealer, som havde status som aftalearealer i miljøgodkendelsen fra 2010 er nu i den forelagte ansøgning blevet konverteret til ejet- og forpagtet jord.

Ifølge IT-ansøgningen er udbringningsarealerne på i alt 1.117,7 ha fordelt på 632,4 ha ejet-forpagtet jord og 485,3 ha aftalearealer og ifølge de forelagte oplysninger i sagen vil projektet overholde harmonireglerne.

De arealer, som er vurderet i tillæg til miljøgodkendelsen er både ejet og forpagtet jord og omfatter delvis tidligere miljøgodkendte arealer. På denne baggrund vil vilkår i dette tillæg afløse de vilkår, som de miljøgodkendte arealer allerede er omfattet af.

De arealer som ligger i Rebild Kommune og er blevet vurderet i forbindelse med tillæg til miljøgodkendelsen har ikke tidligere været miljøgodkendt.

En del af udbringningsarealerne er beliggende i Rebild Kommune og kommunens udtalelse til sagen er vedlagt som bilag til afgørelsen.

Ændringer på arealbelastning ift. miljøgodkendelsen fra 2010

Samtlige projektets aftalearealer er tidligere blevet miljøgodkendt og ifølge de forelagte oplysninger vil arealerne blive drevet i overensstemmelse med de vilkår, der gælder for dem.

Ifølge miljøgodkendelsen fra 2010 blev der afsat husdyrgødningen (svinegylle) til udbringning på aftalearealerne svarende til 108,2 kg N/DE og 25,4 kg P/DE.

I den forelagte ansøgning bliver aftalearealerne belastet med 92,5 kg N/DE og 23,4 kg P/DE mens ejet forpagtede arealer bliver belastet med 95,08 kg N/DE og 22,8 kg P/DE. Med andre ord bliver de arealer, som indgår i begge projekter belastet med færre kg N og P pr. DE. Fra Vaarst Fjellerad biogasanlæg bliver der modtaget afgasset gylle svarende til 140 DE med en udnyttelsesprocent på 65,7.

Ifølge miljøgodkendelsen fra 2010 modtog Volstedgård A/S, Volsted Skolevej 42, 9530 Støvring svinegylle svarende til 310 DE. I ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen vil ejendommen fortsætte med at modtage 310 DE svinegylle men med et mindre indhold af N og P. Det samme gør sig gældende for ejendommen Gunderupvej 29, 9260 Gistrup, hvor der ifølge bedriftens §16-miljøgodkendelse kan modtages op til 92 DE.

Bedriften Postgårdsvej 27, 9260 Gistrup vil modtage færre antal DE end det 76 DE, som §16-miljøgodkendelsen foreskriver.

Ifølge IT-ansøgningen afsættes 465 DE svinegylle til udbringning på 485,3 ha aftalearealer, svarende til et dyretryk på 0,96 DE/ha.

Resterende 898 DE bliver udbragt på 632,4 ha ejet- forpagtet jord, svarende til et husdyrtryk på 1,42 DE/ha.

Gødningen fra Essendrupvej 5 og Gultentorpevej 81 skal udbringes på arealer der indgår i tillæg til miljøgodkendelsen. Gødningen fra de resterende ejendomme (Essendrupvej 6 og Oppelstrupvej 85) kan udbringes på ikke godkendte arealer. På Gultentorpevej 81 er der en produktion på i alt 253 DE fordelt på 137,7 DE svin og 115,4 DE kvæg.

I ansøgningen er der planlagt en gødningsproduktion med følgende fordeling: 51 DE i dybstrøelse fra kvæg, 28,5 DE kvæggylle, 654,95 DE svinegylle fra Essendrupvej 5 og 628,54 DE slagtesvinegylle fra diverse ejendomme. 140 DE svinegylle produceret på Oppelstrupvej 85 bliver afsat til biogasanlæg og den afgasset gylle modtages retur.

Gødningstildelingen i nudriften afspejler et gennemsnit af gødningstilførslen for de sidste 5 år. Denne tilførsel er baseret på gødningsregnskaberne for 2009 til 2013.

I følgende er der gjort rede for husdyrbrugets miljøpåvirkning med næringsstoffer i forhold til grundvand og overfladevand. Afsnittet slutes af med en habitatvurdering af husdyrbruget.

7.2 Grundvand

7.2.1 Vilkår vedr. nitratudvaskning til grundvand

19. Der må ikke tilføres husdyrbrugets arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.
20. **Ved valg af scenarie 1** skal der på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1 etableres 14 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
21. De 14% ekstra efterafgrøder kan spares op til efterfølgende år.
22. Der må aldrig være underskud på antal % ekstra efterafgrøder.
23. **Ved valg af scenarie 2** skal der anvendes S6 sædskifte på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1, hvor mindst 10% af det dyrkede areal skal være med frøgræs, eller andet sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 86.

7.2.2 Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

548,3 hektar af projektets arealer er beliggende indenfor sårbare områder ift. grundvand.

Som tidligere nævnt er der indsendt 2 scenarier for at kunne overholde kravet om nitratudvaskning til grundvandet:

Scenarie 1: der etableres 14 % ekstra efterafgrøder på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1,

Eller

Scenarie 2: der anvendes S6-sædskifte på 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1.

Tre af de ansøgte arealer, mark 6-1, mark 58-0 og mark 58-1 ligger også i indvindingsopland til Arndrup vandværk og Oppelstrup Vandværk.

Tre af de ansøgte arealer, mark nr. 49-0, mark nr. 53-0 og mark nr. 54-0 ligger også i indvindingsopland til AFV Kongshøj og AFV Brunsted-Engkilden, og er ligeledes beliggende i et område, hvor der er vedtaget en indsatsplan, "Delindsatsplan for Aalborg Sydøst", jf. bilag til afgørelsen.

I det ansøgte projekt er udvaskning af nitrat fra rodzonen beregnet til 61 til 79 mg/l, hvilket er et fald på 3 til 6 mg/l i forhold til nudrift.

Grundet de geologiske forhold er området generelt følsomt over for nitrat, og indvindingsoplandene til AFV Kongshøj, AFV Brunsted-Engkilden, Arndrup Vandværk samt Oppelstrup Vandværk er af Staten udpeget til nitratfølsomt indvindingsområde og til indsatsområde mht. nitrat. Vandværkerne forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning i området

Arealer uden for område med vedtaget indsatsplan

For udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder vil der jf. husdyrbekendtgørelsen bilag 3 blive stillet krav til, at der i det ansøgte projekt ikke må ske en merbelastning. Samtidig vil der inden for indvindingsopland til vandværker blive stillet krav til, at udvaskningen af nitrat i et ansøgt projekt på markniveau ikke overskrider nitratudvaskningen, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavls-sædskifte. I det der i det ansøgte projekt er en markspecifik merbelastning på -3 til -6 mg nitrat/l, samt at der er ansøgt om nitratudvaskninger, som kun overstiger planteavlsniveau med 3 mg nitrat/l for de tre arealer inden for indvindingsopland til vandværker, vurderes det, at udvaskningsniveauet svarende til et plantebrug og beskyttelsesniveauet generelt i forhold til husdyrbekendtgørelsen er overholdt.

Arealer inden for område med vedtaget indsatsplan

For udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder vil der jf. husdyrbekendtgørelsen bilag 3 blive stillet krav til, at der i det ansøgte projekt ikke må ske en merbelastning. Samtidig skal godkendelsen leve op til indsatsplanens målsætninger. Der kan dog ikke ske en regulering af nitratudvaskningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskningen som følge af planteavl.

Det ansøgte areal, mark nr. 49-0, inden for delindsatsplanens område har en ansøgt udvaskning på 79 mg nitrat/l samt en merbelastning på -6 mg nitrat/l. Samtidig er udvaskningen svarende til et plantebrug fra arealet beregnet til 76 mg nitrat/l.

De ansøgte arealer, mark nr. 53-0 og 54-0, inden for delindsatsplanens område har en ansøgt udvaskning på 62 mg nitrat/l samt en merbelastning på -5 mg nitrat/l. Samtidig er udvaskningen svarende til et plantebrug fra arealerne beregnet til 59 mg nitrat/l.

Delindsatsplanen har en målsætning for nitratudvaskning, som er gennemsnitlig 50 mg/l for det område, hvor de to ansøgte arealer er beliggende.

Idet der i det ansøgte projekt er en markspecifik merbelastning på -3 til -6 mg nitrat/l, samt at der er ansøgt om nitratudvaskninger, som kun overstiger planteavlensniveau med 3 mg nitrat/l for de tre arealer inden for indvindingsopland til vandværker, vurderes det, at beskyttelsesniveauet i forhold til husdyrloven er overholdt.

Der gøres opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt er udarbejdet forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1435 – Aalborg Sydøst. Udbringningsarealerne inden for det nitratfølsomme indvindingsområde, inkl. arealerne inden for delindsatsplanens vil være omfattet af denne indsatsplan.

Der udover er der flere arealer indenfor 25 meter fra vandindvindingsanlæg. Der må ikke gødskes, dyrkes indenfor en radius på 25 meter fra vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til forsyning af mindst 10 ejendomme, jf. § 21b i lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, planloven, vandløbsloven, m.m.

7.2.3 Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Kommunen har vurderet, at udvaskningen fra projekts udbringningsarealer ikke vil påvirke grundvandet væsentligt. Derfor er der ikke basis for at stille yderligere skærpede vilkår ift. grundvandet.

7.3 Overfladevand

7.3.1 Vilkår til overfladevand

24. På husdyrbrugets samtlige arealer skal der hvert år være mindst 13 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

7.3.2 Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

245,5 ha af projektets arealer er beliggende indenfor nitratklasse I mens resterende arealer ligger udenfor nitratklasserne.

Husdyrtrykket på ejendommen er beregnet til maksimalt at måtte være 1,34 DE/ha, hvilket er mindre end det reelle dyretryk på 1,42 DE/ha. Den reelle nitratudvaskning er beregnet til 58 Kg N/ha, som er lavere end den maksimale udvaskning på 61,5 kg N/ha. For at overholde kravet om kvælstofudvaskning skal der etableres 13 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Der er anvendt samme sædskifte som referencesædskifte (S2 og S4).

7.3.3 Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af vilkår om etablering af ekstra efterafgrøder vil husdyrbruget leve op til kravet om maksimal kvælstofudvaskning til vandmiljøet. På denne baggrund er der ikke basis for at stille yderligere skærpede vilkår.

7.4 Fosfor

7.4.1 Vilkår for fosfor

25. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

7.4.2 Beskrivelse af fosfor

Samtlige projektets udbringningsarealer er beliggende udenfor fosforfølsomme områder, som afvandet til Natura 2000-områder.

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

Langt størstedelen af tabet af fosfor fra landbruget til vandmiljøet er imidlertid historisk betinget som følge af ophobningen gennem årene af fosfor i jordens pulje. På landsplan er denne ophobning nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne samt med indførelsen af afgift på foderfosfat. Opgørelser af landbrugets fosforbalance viser således, at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 80'erne.

Herudover er der med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder. På den baggrund er det Miljøstyrelsens opfattelse, at risikoen for tab af fosfor fra udbringningsarealerne til vandmiljøet derfor generelt set er væsentlig mindre i dag end tidligere.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg. Muligheden for afsætning kan på nuværende tidspunkt ikke forudsættes at være til stede for alle producenter. Alene af denne grund er teknikken ikke relevant ved fastlæggelse af branchespecifikke emissionsgrænseværdier for fosfor.

Mulighederne for reduktion af fosfor gennem fodring er beskrevet i afsnit om fodervalg i kapitel 7.

7.4.3 Vurdering af fosfor

Fosforoverskuddet i det godkendte projekt er på 14,2 kg P/ha. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om fosforoverskud er overholdt.

Fosfor i den mængde husdyrgødning der produceres og udbringes på husdyrbrugets arealer svarer til 32,4 kg/ha/år og der fjernes 18,2 kgP/ha med afgrøderne, jf. nedenstående tabel.

P-tilført	P-fracført	P-overskud	P-tilladt overskud	Evt. yderligere reduktion	Krav overholdt
32,4 Kg	18,2 Kg	14,2 Kg/ha	17,3 Kg/ha/år	-2.008 kg P	Ja

Tabel 7.2: IT-ansøgningens oplysninger om bedriftens fosforemission.

Med baggrund i ovenstående og den omstændighed, at projektets udspretningsarealer ligger udenfor oplande til fosforfølsomme områder med opland til Natura 2000 områder er det vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår i tillæg til miljøgodkendelsen.

7.5 Direkte afstrømning til vandløb og søer

Den 1. august 2014 trådte loven om randzoner i kraft, ifølge hvilken vandløb og søer, som opfylder en række betingelser er omfattet af lovens krav om forbud mod gødskning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning i en randzone på indtil 7-9 meter fra søens/vandløbets øverste kant. Det drejer sig om vandløb og søer, som enten er:

- klassificeret som offentlige efter § 9 i lov om vandløb, eller
- beskyttet efter § 3 i lov om naturbeskyttelse, eller
- omfattet af kravet om 2-meter bræmmer i § 69, stk. 1, i lov om vandløb, eller
- som der er fastsat miljømål for i de statslige vandplaner vedtaget i medfør af miljømålsloven (1. generations vandplaner), eller i bekendtgørelser om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning (2. generations vandområdeplaner).

Samtlige arealer har en forholdsvis god afstand ift. nærmeste vandløbssystem og søer.

Herefter er det kommunens vurdering, at der ved overholdelse af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen om forbud mod udbringning af husdyrgødning og handelsgødning på stejle skråninger på mere end 6° ned mod vandløb inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets afgrænsning og randzonenloven ikke vil kunne ske en væsentlig næringsstofpåvirkning af vandløb og søer i området.

7.5.1 Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet

Som det tidligere blev nævnt omfatter projektet udbringningsarealer, som enten direkte eller indirekte afvander til marine habitatområder. På denne baggrund har kommunen foretaget en vurdering af samtlige udbringningsarealer.

Samtlige projektets udbringningsarealer afvander til Langerak. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes at kunne påvirke habitatområderne Aalborg Bugt og Nibe/Gjøl Bredning.

I Natura 2000 basianalysen for såvel Aalborg bugt som Nibe-Gjøl bredning vurderes det, at miljøet er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

Det fremgår desuden af Miljøministeriets forslag til vandplaner for områderne, at miljømålet er "god tilstand" og at dette mål ikke er opfyldt i området. Kommunen finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Da det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt har kommunen lavet en konsekvensvurdering, som findes i bilagsafsnittet. Heri vurderes tilstanden i områderne, samt det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområderne i forhold til habitatbekendtgørelsen og efter Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

I bilag til tillæg til miljøgodkendelsen findes beregninger (tabel 1), som viser, at der ikke vil være nogen belastning af vandområdet i form af nitratudvaskning som følge af anvendelsen af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Beregningerne viser samtidigt, at fosforbidraget fra det ansøgte projekt vil udgøre under 1 pct. af den samlede udvaskning til Langerak. Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Husdyrtrykket i Langerak er i perioden 2007-13 stigende. Ansøger har imidlertid ved hjælp af projektilpasning, nedbragt kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne til et niveau, som ikke overstiger udvaskningen fra en tilsvarende ikke-husdyrgødet bedrift (planteavlbrug). Aalborg kommune vurderer derfor, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

7.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitat-områderne.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

8.1 Emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor

Aalborg Kommunes praksis for fastsættelse af BAT-niveau for ammoniak og fosforemission fra anlægget

Miljøklagenævnet har afgjort, at kommunerne i sager om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbrugslovens § 11 og § 12 skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak (luftbåret kvælstof) og fosfor opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", ved vurderingen af om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Vejledningen til beregningerne hentes fra Miljøstyrelsens hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser/bat/BAT-standardvilkaar.htm

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning beregnes en samlet maksimal ammoniak emissionsgrænseværdi for hele anlægget efter udvidelsen, som det fastsatte BAT-niveau.

I tilfælde, hvor emissionen medfører for høje tilførsler af ammoniak til følsom natur, uanset at BAT-niveauet er opfyldt, vil Aalborg Kommune stille vilkår om yderligere reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget.

Ansøger har frit valg med hensyn til valg af godkendte teknikker for opnåelse af BAT-niveauet.

I godkendelsen stilles vilkår, som sikrer at den forudsatte reduktion af ammoniakfordampningen opnås.

Når ansøger har redegjort for de teknikker, der indføres så BAT-niveauet overholdes, forlanges ikke redegørelse for fravalg af anden BAT-teknologi.

8.1.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning

Med udgangspunkt i Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer⁷ har Aalborg Kommune beregnet husdyrbrugets samlede emissionsgrænseværdi til ca. 7.666 kg N/år.

Den faktiske ammoniakemission fra ejendommen er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7.663 kg N/år og en meremission på 500 kg N/år (en meremission på 2.149 kg N/år, når husdyrbrugets samlede ændringer/udvidelser medtages i beregningen, jf. husdyrlovens § 26, stk. 2). Ejendommen opfylder dermed kriterierne i den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampning fra slagtesvineproduktion.

I det forelagte projekt er der valgt at reducere ammoniakemissionen ved effektivisering af den allerede etablerede gyllekølingsanlæg med en samlet ammoniakreducerende effekt på 20%.

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøministeriet, Miljøstyrelsen maj 2011

8.1.2 Vurdering af BAT for ammoniak

Aalborg Kommune vurderer at BAT-niveauet for ammoniakfordampning fra anlægget er overholdt, idet de valgte teknikker beregnet gennem Husdyrgodkendelse.dk, samlet medfører en ammoniakemission, som svarer til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin.

8.1.3 Emissionsgrænseværdi for fosfor

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12 fastlægges herefter til følgende:

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning (svinegylle) der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE ab lager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. hektar ved udbringningen af husdyrgødning fra 1,4 dyreenheder på ansøgers samlede, godkendte areal.

Denne emissionsgrænseværdi er i overensstemmelse med det niveau, der betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT i henhold til BREF-dokument om intensiv fjerkræ- og svineproduktion for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet.

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Ifølge miljøgodkendelsen fra 2010 er der godkendt en samlet emission på 15.748 kg P. Denne emission er fortsat omfattet af 8 års retsbeskyttelse.

Emissionsgrænseværdien for fosfor for den ansøgte udvidelse er i tabel 8.1 beregnet til 817 kg/DE. Dertil kommer 15.748 kg fra miljøgodkendelsen fra 2010. Den beregnede fosforemission i IT-ansøgningen er 188 kg lavere ift. den samlede fosforemission.

Resultatet for den beregnede emissionsgrænseværdi fremgår af nedenstående tabel.

Dyrtype	EGV	IT-ansøgningen (total)	Difference
3,15 DE i smågrise	27,8 kg P/DE = 88 kg		
1,99 DE i slagtesvin	20,5 kg P/DE = 41 Kg		
29,92 DE i søer	23 kg P/DE = 688 kg		
I alt	15.748 + 817 kg	16.377 kg	-188 kg

Tabel 8.1: Beregning af emissionsgrænseværdi for fosfor.

8.1.4 Vurdering af fosforemission

Fosfor i svinegylle produceret på Essendrupvej 5 er lavere end det niveau, som fremgår af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi.

Efter kommunens vurdering vil fosforoverskuddet i den ansøgte drift ikke medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Herefter er der ikke basis for at stille yderligere vilkår til miljøgodkendelsen.

9 Kontrol, egenkontrol og dokumentation

9.1 Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

26. Der skal kunne dokumenteres for produktionens størrelse 5 år efter godkendelsesdatoen, dvs. den 9. december 2019. Dokumentationen skal være i form af slagteriafregning eller gødningsregnskab suppleret med effektivitetskontrol. Dokumentationen skal opbevares i 3 år og forevises ved tilsyn på husdyrbruget og i øvrigt på tilsynsmyndighedens anmodning.
27. Ved valg af scenarie 1 skal der kunne dokumenteres for etablering af 14 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1 (scenarie 1).
28. Ved valg af scenarie 2 skal der kunne dokumenteres for anvendelse af S6 sædskifte på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1, hvor mindst 10% af det dyrkede areal skal være med frøgræs, eller andet sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 86 (scenarie 2)
29. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtaget husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 (overførselsaftale) og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal dokumenteres via overførselsaftaler hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
30. Der skal føres register over husdyrbrugets affald. Registeret samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.
31. Ved anvendelse af gyllekøling skal der føres driftsjournal, der bl.a. viser uheld, produktionsstop, varighed af produktionsstop, serviceeftersyn, vedligeholdelsesplaner således, at driften af anlægget kan dokumenteres.
32. Enhver form for driftsstop af gyllekølingsanlægget skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.
33. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter for gyllekølingsanlægget skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndigheden.
34. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, og
 - kontrol af kølekredsens ydelse.

SAMLET LISTE OVER GÆLDENDE VILKÅR

Vilkår fra miljøgodkendelse og tillæg fra 2010 og 2011

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Essendrupvej 5, 9260 Gistrup.
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt.
4. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
 - c. Besætningens/produktionens størrelse den 1. september 2013.
5. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
6. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen skal anmeldes til Aalborg Kommunen inden gennemførelsen.
9. Den nye løbe- og drægtighedsstald samt siloanlægget skal placeres i overensstemmelse med den beliggenhedsplan, som fremgår af miljøgodkendelsens kortbilag.
10. Staldbygningens udvendige tag- og vægoverflader skal udføres i samme byggematerialer som de eksisterende stalde og opføres i stil med ejendommens eksisterende bebyggelse.
11. Der skal – mod Hadsund Landevej – etableres 3 rækkers beplantningsbælte, således at beplantningen nedtoner den nye staldbygningens evt. dominans mod øst. Beplantningen skal vedligeholdes og efterplantes i fornødent omfang,
12. Der skal etableres et effektivt slørende beplantningsbælte rundt om siloanlægget (mod vest, nord og øst) og beplantningen skal vedligeholdes og efterplantes i fornødent omfang.
13. Vilkår nre. 11 og 12 skal tinglyses på de tilgrænsende ejendomme, såfremt overholdelse af vilkårene ikke kan gennemføres indenfor ejendommens matrikulære grænse. Ansøge-

ren skal udarbejde en deklARATION, som skal sendes til kommunens påtegning senest 3 måneder efter miljøgodkendelse af husdyrbruget.

14. Den nye staldbygning må ikke have en højde over 10,5 meter (fra tillæg til miljøgodkendelse fra 9. maj 2011).
15. Siloerne på den modsatte side af Essendrupvej må ikke have en højde over 13,7 meter.
16. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
17. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
18. Ventilationsskårsten skal føres op i mindst 13 meters højde over sokkel.
19. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året. jf. logbog.
20. Ventilationsanlægget skal have serviceeftersyn jf. anlæggets vejledning om service. Jf. logbog
21. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.
22. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
23. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til beholdere for flydende husdyrgødning.
24. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem.
25. Vaskevand fra rensning af staldene, skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
26. Sanitært spildevand fra velfærdsrum må ikke ledes til gyllebeholder men skal ledes til særskilt spildevandsanlæg.
27. Brugte kanyler og skalpeller skal bortskaffes som farligt affald, evt. gennem kommunens obligatoriske ordning for klinisk risikoaffald.
28. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
29. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
30. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsyns-

myndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

31. Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund uden afløb og med opkant. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
32. Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
33. Giftige midler skal opbevares aflåst.
34. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
35. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamlles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen på tlf. : 99 31 20 00.**
37. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften.
38. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
39. Efter endt omrøring og udkørsel skal flydeduget genetableres hurtigst muligt, således at overdækningen altid er helt tæt (med flydeduget menes flydelaget, jf. afsluttende bemærkninger).
40. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og der udover efter enhver aktivitet.
41. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
42. Ved mindre driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.
43. Samlinger af køleslangerne skal etableres i samlebrønde og kunne inspiceres.
44. Der skal foreligge en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende om kontrol af anlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal bestå i afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet og tilhørende alarm. Kontrolrapporten skal opbevares i mindst 5 år, og kunne forevises ved tilsyn.

45. Når der skal foretages ombygning/renovering af eksisterende staldbygninger, så skal de udføres efter retningslinjerne til BAT-byggeblad.
46. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
47. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes,
48. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Der rengøres i og omkring siloerne og bygninger jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
49. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
50. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
51. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.
52. Lugtmåling skal udføres af et firma, der kan godkendes af tilsynsmyndigheden.
53. Viser lugtmålinger/beregninger, at emissionen ikke er overholdt, skal der efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden foretages afhjælpende foranstaltninger.
54. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
55. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).
56. Der skal opstilles rottefælder af autoriseret firma. Rottefælderne skal serviceres jf. kommunens anvisning.
57. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
58. Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske ad Hadsundvej og Essendrupvej.
59. Transport af gylle gennem landsbyerne Håls og Gunderup må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 09 – 15.
60. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen må så vidt muligt finde sted mellem kl. 6 og 18 (gælder ikke for transport af dyr til slagteri).

61. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet mellem kl. 6 og 18.
62. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.
63. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (ref. 20 µPa).
64. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
65. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
66. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
67. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
68. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
69. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.
70. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik. I bilag 6 til ansøgningen er det angivet hvilke tiltag, der vil blive taget i brug ved fremtidige ændringer.
71. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden.
72. Der skal forefindes en nedlukningsplan for hele husdyrbruget.
73. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
 - Olietanke skal tømmes.
74. Opplagring af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
75. Siloanlægget skal nedrives og fjernes fra ejendommen.

76. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).
77. Der skal foreligge en opdateret liste, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning.
78. Dokumentation for gennemgang af evt. energikonsulent skal fremsendes senest en måned efter 2 års dato, dvs. senest den 1. september 2012.
79. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
80. Der skal føres stamkort for bedriftens affald. Stamkort over affaldsfraktioner, producerede mængder, og dokumentation for bortskaffelse i form af kvitteringer skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn på husdyrbruget og i øvrigt på tilsynsmyndighedens anmodning.
81. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
- renholdelse af afkast og kanaler
 - service jf. anlæggets driftsvejledning
82. Der skal føres logbog for gyllebeholdere. Logbogen skal føres i overensstemmelse med Skov og Naturstyrelsens anvisning og som min. indeholde flg. punkter:
- flydelagets omfang
 - evt. årsag til manglende flydelag
 - omrøring (propel el. pumpe)
 - tømning (helt el. delvist)
 - tilførsel af snittet halm, leca, fast gødning el. lign.
83. Ved anvendelse af gyllekøling skal der føres driftsjournal, der bl.a. viser uheld, produktionsstop, varighed af produktionsstop, serviceeftersyn, vedligeholdelsesplaner således, at driften af anlægget kan dokumenteres.
84. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Vilkår fra tillæg til miljøgodkendelsen

85. Tillæg til miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Essendrupvej 5, 9260 Gistrup, herunder alle arealer der er vist på kortbilag til afgørelsen.
86. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse.

87. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af dette tillæg til miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
88. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 5 år efter, at tillægget er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 9. december 2019 bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at tillægget til miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
89. Der skal kunne fremvises dokumentation for produktionens størrelse 5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt
90. Med dette tillæg til miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber 9. december 2022. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
91. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 654,95 DE fordelt på 1.962 årssøer (med smågrise til 7,2 kg), 33.627 smågrise (7,2 til 32 kg) og 1.100 polte 30-107 kg – alt i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Dyretype	Antal	Stiplads	Vægt	DE	Staldsystem
Smågrise	22.763	3.500	7,2 - 32 kg	114,28	Toklimastald, delvis spaltegulv
Smågrise	10.864	1.670	7,2 – 32 kg	54,54	Drænet gulv med spalter (50/50)
Slagtesvin	1.100	256	30-107	31	25-49 % fastgulv
Søer	1.962	456	-	137,21	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv
Søer	1.373	1.054	-	222,48	Løbe-drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv
Søer	589	452	-	95,44	Løbe-drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Tabel 4:2: Dyreholdets sammensætning, vægtinterval, stipladser og staldindretning.

92. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført, som beskrevet i tabel 4.2.
93. Produktionen skal foregå kontinuerligt.
94. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten skal være gennemført i forbindelse med ibrugtagning af tillæg til miljøgodkendelsen.
95. Gyllekanalerne i den nye stald, (jf. miljøgodkendelsen fra 2010) som er på 1.610 m² forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

96. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
97. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
98. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
99. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 257.062 KWh.
100. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager klage over lugtgener fra husdyrbruget, så kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for at dyresammensætning i skema 4.2 er overholdt.
101. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 632,39 ha udspredningsareal, som fremgår af kortbilag til tillæg til miljøgodkendelsen.
102. På husdyrbrugets udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,42 DE/ha. pr. planår (1/8-31/7) i overensstemmelse med følgende fordeling:

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Dybstrødelse	5.200	630	51
Kvæggylle	2.460	440	28,5
Svinegylle	73.728	16.277	678,49
Afgasset gylle	14.000	3.135	140
I alt	85.338	20.482	897,99

Tabel 7.1: Fordeling af gødningstype i ansøgt drift, jf. oplysninger fra IT-ansøgningen 58720.

103. Der må ikke tilføres husdyrbrugets arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.
104. **Ved valg af scenarie 1** skal der på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1 hvert år etableres 14 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
105. De 14% ekstra efterafgrøder kan spares op til efterfølgende år.
106. Der må aldrig være underskud på antal % ekstra efterafgrøder.
107. **Ved valg af scenarie 2** skal der anvendes S6 sædskifte på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1, hvor mindst 10% af det dyrkede areal er med frøgræs, eller andet sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 86.

108. På husdyrbrugets samtlige arealer skal der hvert år være mindst 13 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
109. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
110. Der skal kunne dokumenteres for produktionens størrelse 5 år efter godkendelsesdatoen, dvs. den 9. december 2019. Dokumentationen skal være i form af slagteriafregning eller gødningsregnskab suppleret med effektivitetskontrol. Dokumentationen skal opbevares i 3 år og forevises ved tilsyn på husdyrbruget og i øvrigt på tilsynsmyndighedens anmodning.
111. **Ved valg af scenarie 1** skal der kunne dokumenteres for etablering af 14 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1 (scenarie 1).
112. **Ved valg af scenarie 2** skal der kunne dokumenteres for anvendelse af S6 sædskifte på mark nre. 6-1, 49-0, 53-0, 54-0, 58-0 og 58-1, hvor mindst 10% af det dyrkede areal skal være med frøgræs, eller andet sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 86 (scenarie 2)
113. Der skal føres journal over det aktuelle antal dyr i stalden.
114. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtaget husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 (overførselsaftale) og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal dokumenteres via overførselsaftaler hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
115. Der skal føres register over husdyrbrugets affald. Registeret samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.
116. Ved anvendelse af gyllekøling skal der føres driftsjournal, der bl.a. viser uheld, produktionsstop, varighed af produktionsstop, serviceeftersyn, vedligeholdelsesplaner således, at driften af anlægget kan dokumenteres.
117. Enhver form for driftsstop af gyllekølingsanlægget skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.
118. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter for gyllekølingsanlægget skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndigheden.

119. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, og
 - kontrol af kølekredsens ydelse.

Liste over vilkår i miljøgodkendelsen fra 31. august 2010, som hermed er annulleret:

- Vilkår nr. 16 Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 620,1 DE, der fordeler sig med 1.832 årssøer, 33.000 smågrise (7,3-32 kg) og 200 slagtesvin (32-105 kg) og 900 polte (32-104 kg).
- Vilkår nr. 17 Produktionen må dog ikke overstige:
 426,14 DE i årssøer
 165 DE i smågrise (7,3-32 kg)
 5,36 DE i slagtesvin (32-105 kg)
 23,65 DE i polte (32-104 kg)
- Vilkår nr. 29 Registerets oplysninger samt dokumentation for disse skal opbevares i 5 år.
- Vilkår nr. 45 Der skal foreligge dokumentation for, at der ved fodring af slagtesvin og smågrise på husdyrbruget tilsættes 4 gram benzoesyre pr. FE. Dokumentationen skal være i form af indlægssedler.
- Vilkår nr. 46 Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak for søer må højst være 0,976 beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.
- Vilkår nr. 47 Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak for slagtesvine må højst være 0,96 og 0,97 for slagtesvine med afgangsvægt på henholdsvis 104 og 105 beregnet efter følgende formel: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{slagtesvægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$.
- Vilkår nr. 49 Gyllekanaler i drægtighedsstalden skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe, som giver en samlet årlig køling af gyllen svarende til en minimumseffekt på 32W/ m².
- Vilkår nr. 50 Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vilkår nr. 52 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der registrerer køleeffekten målt i kWh på måneds- og årsbasis. Denne registrering skal opbevares i mindst 5 år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Vilkår nr. 54 Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Service rapporter skal opbevares i mindst 5 år, og kunne forevises ved tilsyn.
- Vilkår nr. 55 Enhver form for ikke planlagt driftsstop skal noteres i driftsjournal med angivelse af årsag og varighed. Kommunen skal underrettes ved ikke planlagt driftsstop af en varighed over 3 dage.

- Vilkår nr. 69 Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej til udbringningsarealerne skal foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødningen i marken (gælder for gylletransport for mere end 10 km).
- Vilkår 89 Kommunen skal underrettes, når produktionen er nået op på 620,15 DE svarende til 1.832 årssøer, 33.000 smågrise (7,3-32 kg) og 200 slagtesvin (30-105 kg) og 900 polte (30-104 kg). Dokumentationen skal være i form af slagteriafregning, e-kontrol eller lign. og fremsendes til kommunen senest 3 måneder efter produktionsomfanget er opnået.
- Vilkår 90 Der skal fremsendes dokumentation for produktionens størrelse til kommunen 3 år efter godkendelsesdatoen, dvs. den 1. september 2013, Dokumentationen skal være i form af slagteriafregning eller gødningsregnskab. Dokumentationen skal opbevares i 3 år og forevises ved tilsyn på husdyrbruget og i øvrigt på tilsynsmyndighedens anmodning.

Præcisering af vilkår i miljøgodkendelsen fra 31. august 2010:

Følgende fremgår af vilkår nr. 42:

"Efter endt omrøring og udkørsel skal flydeduget genetableres hurtigst muligt, således at overdækningen altid er helt tæt".

For god ordens skyld skal det bemærkes, at der ikke er tale om en fast overdækning af gyllebeholderen. Med flydeduget menes flydelaget.

10 Bilagsliste

Bilag 1: Habitatvurdering af projektet.

Bilag 2: Rebild Kommunes udtalelse til sagen

Bilag 3: Energirapport

Kortbilag over udbringningsarealer og beskyttet natur

Kortbilag over udbringningsarealer og §7 natur

Kortbilag over udbringningsarealer og nitratklasse

Kortbilag over udbringningsarealer og målsatte vandløb

Kortbilag over udbringningsarealer i forelagte projekt og tidligere miljøgodkendelse arealer

Kortbilag 1 til naturvurdering af projektet

Kortbilag 2 til naturvurdering af projektet

Kort over transportveje

Kort 1 over arealer, der ikke bruges til udbringning af gylle

Kort 2 over arealer, der ikke bruges til udbringning af gylle

Kort 3 over arealer, der ikke bruges til udbringning af gylle

Kort over nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone

11 Lovoversigt og kildehenvisninger

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lovbek. nr. 1486 af 04/12 2009) Populær titel: Husdyrloven
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010) Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 764 af 28. juni 2012) Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Lov om landbrugsejendomme (lovbek. nr. 616 af 1. juni 2010)
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007) Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 1321 af 21. december 2011) Populær titel: Olietankbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 1309 af 18. december 2012) Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012)
- Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):
Regulativ for erhvervsaffald, juli 2012.
Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009
Regulativ for dagrenovation, januar 2008

Bilag til habitatvurdering af projektet

Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne:

Aalborg Bugt

- Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

- Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Langerak er ikke udpeget til natura 2000 område, men støder op til andre habitatvandområder. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15).

Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesorden 6,4 km³ havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesorden 9,1 km³ årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år⁸. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Udvaskningen kan imidlertid ikke afvises at kunne påvirke Nibe/Gjøl Bredning og der er derfor foretaget habitatvurderinger af projektets tilledning af N og P i forhold til både Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurderingerne følger Miljøstyrelsens vejledning vedrørende afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande.

Aalborg Bugt

Sammenlignet med de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Desuden er husdyrtrykket relativt lavt i Aalborg Kommunes del af oplandet til Aalborg bugt (< 1 DE/ha)⁹ og i den øvrige del af oplandet. Husdyrtrykket er også lavt i oplandet til Langerak (Limfjorden), der munder ud i Aalborg Bugt (0,87 DE/ha)¹⁰.

Aalborg bugt er en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹¹. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne

⁸ Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).

⁹ Tal for 2005 fra Conterra 2008

¹⁰ Tal for 2009 fra Conterra maj 2011

¹¹ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

for 1110 pt. er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs¹². Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brak vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹³.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt¹⁴. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l¹⁵. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 meters dybde¹⁶. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr¹⁷.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig, og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation som den i 2002 skulle opstå igen vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder ind til fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan

¹² Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹³ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁴ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 28. december 2015. Vanddistrikt 80.

¹⁵ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

¹⁶ Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

¹⁷ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havternen er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgternen er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er blåmuslinger, hjertemuslinger og Hvælvet Trugmusling¹⁸. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basianalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkluderer samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært Dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basianalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordternen har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragerer tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirkelig af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå) og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fuglebeskyttelsesområde 15

Fuglebeskyttelsesområde 15 grænser op til Fuglebeskyttelsesområde 2 i den allersydligste del af Aalborg Kommune. Ud over ovennævnte arter er Skarv og Stor Skallesluger en del af udpegningsgrundlaget. Skarven forventes primært at opholde sig i de lavvandede områder i Kattegat og er i fremgang i området og uden umiddelbare trusler. Stor Skallesluger er i tilbagegang, men opholder sig primært i Mariager Fjord, som Aalborg Kommune ikke har opland til. Hvinanden har en stabil bestand i Fuglebeskyttelsesområde 15, er meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt

¹⁸ Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe-Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Desuden er husdyrtrykket ikke stort i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning (1,1 DE/ha¹⁹) og oplandet er relativt lille i forhold til det marine areal. Det vurderes, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har betydelig sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

Nibe-Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)²⁰. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU.

Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs²¹. Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist ålegræs og havgræs.

Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybet lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende²². Jævnfør Basisanalysen²³ er Naturtypen 1140 i Nibe-Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden vedr. naturtypen 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområdet 15²⁴.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe-Gjøl Bredning (+ Halkær Bredning)²⁵ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering, omend i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af ålegræs.

¹⁹ Tal for 2009 fra Conterra maj. 2011

²⁰ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

²¹ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²² Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²³ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁵ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapper²⁶ for Limfjorden var der den 17. august 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe-Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe-Gjøl Bredning og i længere tid i Sebber Lo - heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)²⁷ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe-Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe-Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

28 % af fosforbidraget til Limfjorden stammer fra punktkilder, 31 % fra landbruget og 41 % er baggrundsbidraget²⁸. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor. Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og drænede højbundsarealer²⁹. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor.

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II³⁰ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for, at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Markager et al (2006) fandt, at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

²⁶ Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>

²⁷ Se side 36 i Markager et al (2006).

²⁸ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

²⁹ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

³⁰ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

Bundvegetation

I Nibe-Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning³¹. Dybdegrænsen for ålegræsset i er perioden 1989 – 2002 faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtddybden er af betydning for udbredelsen af ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde³².

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbel så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm³³. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen³⁴ tilsvarende denne. Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe-Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe-Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter relateret til fjorden og som pt. udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1 er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork. Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pi-beand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe-Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i

³¹ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

³² Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

³³ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

³⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbagegang³⁵ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder³⁶, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativ alsidig i fødevalg, men er jf. basisanalysen i tilbagegang i Nibe-Gjøl-Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene³⁷ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe-Gjøl Bredning.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring³⁸, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Miljøstyrelsens vejledning vedr. afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande

Miljøstyrelsens vejledning omfatter to dele.

For det første skal det vurderes, om det pågældende projekt i sig selv påvirker vandområdet med mere end 5 pct. af den samlede næringsstofbelastning til området (1 pct. for særligt følsomme vandområder). Denne del af kriteriet er baseret på en DMU-rapport³⁹ om, hvor stor en nitratudvaskning, der skal til, for at der kan konstateres en tilstandsændring i vandområder. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat.

³⁵ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁶ Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

³⁷ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁸ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁹ Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010

Den anden del af kriteriet omfatter en vurdering af, om det pågældende projekt i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområdet negativt.

Ovenstående afskæringskriterium for kvælstof og de to beskrevne dele, der er genstand for vurdering, er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Natur- og Miljøklagenævnet har i afgørelser i efteråret 2010 stadfæstet vejledningen for så vidt angår belastning med kvælstof.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en sag⁴⁰ afgjort, at i tilfælde hvor arealer ligger i opland til Langerak (som ikke er et habitatområde), skal beregningerne foretages i forhold til Langerak, selv om habitatvurderingen handler om belastningen af de tilgrænsende habitatområder Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurdering af projektet i kumulation

I følge vejledningen må antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland ikke være stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, end den samlede husdyrproduktion (fx dambrug eller ny bebyggelse), der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen. Dette for at sikre, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsens har i februar 2012⁴¹ udgivet en oversigt, som viser den hidtidige udvikling i dyretrykket i de enkelte oplande fra 1. januar 2007 og frem til seneste indberetning til CHR. Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 2011⁴² fastslået, at udviklingen skal vurderes ved anvendelse af lineær regression.

Ændringen i husdyrtrykket i oplandet til Langerak i perioden 2007-12 er stigende og tendensen ifølge den seneste opgørelse er sikker⁴³.

Aalborg Kommune har ikke i perioden givet tilladelse til nye dambrug og der har været nedgang i foderforbrug for de eksisterende dambrug i Aalborg Kommune.

I vandplanen beregnes den forventede baseline påvirkning i 2015 som den nuværende påvirkning (2005) korrigeret for effekterne af allerede planlagte og gennemførte tiltag til reduktion af påvirkningen.

I hovedopland Limfjorden finder følgende tiltag sted:

- Spredt bebyggelse: Forbedret spildevandsrensning
- Renseanlæg: Forbedret spildevandsrensning eller nedlæggelse
- Regnbetingede udløb: Etablering af "sparebassin"/separatkloakering
- Dambrug: Forbedret spildevandsrensning eller opkøb

⁴⁰ NMK-132-00401

⁴¹ Nyhedsbrevet husdyrgodkendelse nr. 23

⁴² NMK-133-00068 af 24. november 2011

⁴³ Notat fra MST: "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl" af 28. december 2011

I følge vandplanen vil der ske reduktion i udledning af såvel N som P fra alle de nævnte kilder i perioden 2005-2015 og Aalborg Kommune vurderer derfor, at der ikke i perioden 2007-2012 vil være stigende belastning af vandområdet fra de omtalte kilder.

Kvælstofudvaskning fra husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion vil derfor i kumulation med andre husdyrproduktioner kunne have en skadelig påvirkning på vandområdet og risikerer dermed at forringe tilstanden i de tilgrænsende habitatområder Nibe-Gjøl Bredning og Aalborg Bugt. Det er derfor ifølge Miljøstyrelsens vejledning⁴⁴ nødvendigt at stille skærpede vilkår til kvælstofudvaskningen fra den ansøgte produktion, således at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau svarende til planteavlbrug. Natur- og miljøklagenævnet har i flere afgørelser fastslået, at beregningerne skal gennemføres med 10 % efterafgrøder. Samt at der er i beregningen skal ses bort fra de virkemidler, der i den oprindelige ansøgning er anvendt til overholdelse af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. § 9⁴⁵.

Det er i forbindelse med sagsbehandlingen beregnet, at udvaskningen fra udbringningsarealerne vil være 58 KgN/ha, hvis bedriften blev drevet som planteavlbrug dvs. uden husdyrgødning, med et plantesædskifte svarende til jordtypen og med 10 % efterafgrøder. Der er set bort fra de virkemidler i form af efterafgrøder og ændret sædskifte, der er anvendt i den oprindelige ansøgning.

Ansøger har herefter lavet en projektilpasning, hvor udvaskningen fra arealerne svarer til planteavlsniveauet ved etablering af 11% ekstra efterafgrøder og referencesædskifte (S2 og S4).

Aalborg kommune vurderer herefter, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

Vurdering af projektet i sig selv

Aalborg Kommune har vurderet, at Langerak kan karakteriseres som et lukket bassin⁴⁶. Udvasningen næringsstoffer fra den ansøgte husdyrproduktion skal derfor være mindre end 1 pct. af den samlede udvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Beregningerne i tabel 1 på næste side viser, at der ikke vil være nogen belastning af vandområdet i form af nitratudvaskning som følge af anvendelsen af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Tabel 2 viser, at der for så vidt angår fosfor vil den skønnede forøgelse i worst-case-udvasning som følge af projektets fosforoverskud udgøre 0,2 pct. af den samlede fosfortilførsel til Langerak.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle vandområder.

⁴⁴ Se fx Miljøstyrelsens notat af 14. marts 2011

⁴⁵ NMK-133-00068 af 24. november 2011

⁴⁶ Jfr. <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/62D9C316-137F-484B-B833-9E0B78E0AB0F/0/Vandoplande.pdf>

Langerak	
Opland til vandområdet, ha ⁴⁷	101.159
Dyrket areal 2009 i oplandet til vandområdet, ha ⁴⁸	56.200
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct. ⁴⁹	57
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år ⁵⁰	83
Udvaskning fra det dyrkede areal, t N/år (83 x 0,43 x 56.200/1000)	2006
Udvaskning fra øvrige opland (standard), t N/år (10 x 0,43 x 44959/1000)	193
Udvaskning i alt fra oplandet, t N/år	2199
Det ansøgte	
N- Udvaskning det ansøgte projekt, kg N/ha	58
N- udvaskning "plantebrug" – med handelsgødning og planteavlssædskifte, kg N/ha	58
Forskel = ekstra udvaskning som følge af anvendelse af husdyrgødning, kg N/ha	0

Tabel 1: beregning af den ansøgte kvælstofudvaskning i forhold til den samlede udvaskning til vandområdet

Det ansøgte	
Areal i oplandet til Langerak, ha	1118
Fosforoverskud per hektar	14,2
% forøgelse i godkendelsesperioden ⁵¹	5,68
Worst case udvaskning, kg P/ha pr. år	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P pr år	63,5
Belastning af Langerak	
Tab fra landbrugsareal, kg P (56.200 ha, 0,2 kg P/ha)	11.240
Tab fra udyrket areal, kg P (44.959 ha, 0,08 kg P/ha)	3.596
Øvrige kilder (bebyggelse) ⁵² , kg P	15.200
Samlet belastning, kg P	30.036
Husdyrbrugets andel af påvirkningen	0,2%

Tabel 2: overslag over fosforoverskud sat i forhold til den samlede fosfortilførsel til vandområdet

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne.

⁴⁷ Fra jordbrugsanalyserne 2011

⁴⁸ Harmoni-areal fra Conterras analyse jan 2011

⁴⁹ Beregnet ud fra Miljøportalens kort over reduktionspotentialet i oplandet, vægtet gennemsnit

⁵⁰ Oplyst af Miljøstyrelsen: 83 kg N/ha for sandjord, 48 kg N/ha på lerjord

⁵¹ Hvor godkendelsesperioden er 8 år og der regnes med at være ophobet 2000 kg P i de øverste 25 cm jord – jfr Miljøstyrelsens vejledning.

⁵² Vi kender ikke det konkrete tal for området. Men ifølge basisanalysen var den samlede udledning af fosfor til Limfjorden i 2003 112 t. Denne mængde er fordelt på vandløbsoplandene i forhold til oplandsareal.

Referencer:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarpport august 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltarpport2002_08.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarpport oktober 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltarpport2002_10.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarpport september 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltarpport2002_09.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen. http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR457_2udg_wvw.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 28. december 2015. Vanddistrikt 80.
<http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>

Rebild Kommunes udtalelse til sagen

Center Natur og Miljø

Aalborg Kommune

Hobrovej 110 | 9530 Støvring
Telefon 99 88 99 88
raadhus@rebild.dk | www.rebild.dk

Journalnr: 09.17.18-P19-9-14
Ref.: Kristian Arnborg Nielsen
Telefon: 99887653
E-mail: cnm@rebild.dk

Dato: 2-07-2014

Udtalelse fra Rebild kommune i forbindelse med miljøgodkendelse af Essendrupvej 5, 9260 Gistrup i Aalborg Kommune

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget på Essendrupvej 5 i Aalborg Kommune er Rebild Kommune blevet bedt om at give en udtalelse.

Påvirkning fra stald og lager

Anlæggene på Essendrupvej 5 ligger ca. 5 km fra nærmeste punkt i Rebild Kommune. På grund af afstanden vurderes ammoniakemission fra anlæggene af underordnet betydning for natur i Rebild Kommune.

Påvirkning fra udbringningsarealer i Rebild Kommune

Projektets udbringningsarealer i Rebild Kommune ligger i området omkring Ejstrupvej syd for St. Brøndum. Arealerne har nr. 60-0 til 68-0+68-1.

Der er i givet nærmere udtalelse vedr. udvaskningen af næringsstoffer til overfladevand og grundvand, da Rebild kommune går ud fra at disse forhold behandles af Aalborg Kommune ud fra oplysningerne i husdyrgodkendelse.dk. I forbindelse hermed kan det oplyses at alle arealerne afvander til Langerak via Lindenberg Å.

Museumsloven

På mark 63-1 er der et fredet fortidsminde, og efter § 29f ikke må der ikke foretages jordbehandling, godes eller plantes inden for en afstand af 2 m fra fortidsmindet. Indtegning af udbringningsarealet er vurderes foretaget i overensstemmelse hermed.

På mark 65-0 er der ligeledes et fredet fortidsminde (rundhøj fra oldtid, fredningsnr. 141365). Da fortidsmindet ses overpløjet og arealet således aktuelt er i almindelig omdrift, har Kommunen forespurgt Nordjyllands Historiske Museum om hvorvidt godkendelse af arealet til

fortsat dyrkning og udbringning af husdyrgødning kan anerkendes. Museet har 16. juni 2014 i mail bekræftet, at fredningsbestemmelser ikke er til hinder for almindelig omdrift og udbringning af husdyrgødning på arealet med det fredede fortidsminde.

Som afgrænsning mod syd af mark 68-0+68-1 er der registreret et beskyttet jorddige. Diget er beskyttet efter bestemmelserne i museumslovens § 29a. Selve digearealet må ikke indgå i udbringningsarealet.

Naturbeskyttelsesloven

Den oplyste anvendelse af arealerne forudsætter ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

I det følgende vurderes påvirkninger fra drift af arealerne i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Med naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttede naturtyper sikret mod tilstandsændringer i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, dræning samt forøget godskning.

Ingen af udbringningsarealerne rummer § 3 beskyttede naturtyper.

Flere steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper – vandløb og enge. Krav til bræmmer og randzoner ved vandløb skal være overholdt.

Samlet vurderes det ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturarealer.

På baggrund af terrænforholdene i området vurderes husdyrbruget ikke at rumme udbringningsarealer med særlig risiko for overfladeafstrømning af udbragt gødning eller erosionsmaterialer.

Kommuneplan 2013-2025, udpegninger og retningslinjer

7.1.1 Særlige naturområder

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for særlige naturområder.

7.1.2 Potentielle naturområder

En del af projektets udbringningsarealer ligger i potentielle naturområder. I potentielle naturområder gælder retningslinje 7.1.2: Hensynet til naturinteresser skal varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde mål for naturkvaliteten for områdets naturtyper, fastlagt med målsætningssystemet omtalt i afsnit

7.1.5 om beskyttede naturarealer. Udbringning af husdyrgødning på arealerne vurderes uden betydning.

7.1.6 Økologiske forbindelser

En del af projektets udbringningsarealer ligger indenfor økologiske forbindelser. I de økologiske forbindelser gælder retningslinje 7.1.6: Planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden skal forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr som forbindelserne skal sikre.

Marginale dele af markerne 61-0, 62-2, 63-0 og 64-0 ligger i en smal økologisk forbindelse langs vandløbet Halvkærs Rende. Lovbefalede randzoner langs vandløbet på de nævnte marker bidrager med den ønskede sammenhæng af levesteder og spredningsveje for planter og dyr.

Dele af markerne 68-0 og 68-1 ligger i økologisk vådbundsforbindelse langs vandløbet Ejstrup Bæk. Der er tale om smal vandløbsforbindelse, der ved udarbejdelse af Kommuneplan 2013-25 blev udvidet til en både fysisk og funktionelt bredere tænkt spredningskorridor for planter og dyr knyttet til såvel vandløb som enge og moser. Den fysiske udvidelse af den økologiske forbindelse blev foretaget uden kendskab til samtidig dræning og genopdyrkning af arealer, der var begrundelsen for udvidelsen. Anvendelsen af markerne 68-0 og 68-1 vurderes derfor i stedet i forhold til den økologiske forbindelse langs Ejstrup Bæk, der gjaldt i Kommuneplan 2009-21. Anvendelsen af markerne 68-0 og 68-1 til almindelig omdrift og udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at være i strid med udpegning af en smal økologisk forbindelse langs vandløbet. Også langs Ejstrup Bæk bidrager lovbefalede randzoner med den ønskede sammenhæng af levesteder og spredningsveje for planter og dyr.

Den samlede arealanvendelse vurderes herved ikke at være i strid med mål og retningslinje for økologiske forbindelser.

7.1.7 Potentielle økologiske forbindelser

En del af projektets udbringningsarealer ligger indenfor potentiel økologisk forbindelse. I de potentielle økologiske forbindelser gælder retningslinje 7.1.7: Planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden skal sigte på friholdelse af arealerne for større tekniske anlæg, veje og anden arealanvendelse, der modvirker, at arealerne kan rumme naturindhold og fungere som spredningsveje for planter og dyr. Projektet ændrer ikke anvendelsen af arealerne.

3.2 Særligt værdifulde landbrugsområder

En stor del af projektets udbringningsarealer ligger i særligt værdifuldt landbrugsområde. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder retningslinje 3.2: Her er det primære hovedhensyn landbrug og landbrugets strukturudvikling. Projektet vurderes at være i overensstemmelse hermed.

5.3.3 Jordbrugsområder

En del af projektets arealer ligger i jordbrugsområde.

I jordbrugsområderne gælder retningslinje 5.3.3: Her skal hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben landinteresser og byudviklingsinteresser. Projektet er ikke til hinder herfor. Projektet vurderes at være i overensstemmelse hermed.

Påvirkning af/fra ikke-udbringningsarealer

Hovedparten af ejendommens øvrige arealer er § 3-beskyttede. Ifølge oplysningerne i ansøgningsmaterialet anvendes de ikke til udbringning af husdyrgødning og projektet medfører således ikke tilstandsændringer, der kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

NATURA 2000-områder og bilag IV-arter

Med baggrund i EU-habitatdirektivet er der i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

En række dyrearter optaget på habitatdirektivets bilag IV og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a, er uanset hvor de forekommer omfattet af beskyttelse mod direkte efterstræbelse og ødelæggelse af yngle- og rasteområder.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser af husdyrbrug skal Kommunen dels foretage vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt og dels foretage vurdering af om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge de særligt beskyttede bilag IV arters yngle- eller rasteområder.

Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Husdyrbrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder. Brugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning fra udbringning af husdyrgødning samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder. Sidstnævnte er behandlet i afsnit om overfladevand.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger minimum 3500 meter fra nærmeste Natura 2000-område. Det vurderes, pga. afstanden, ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000-området.

Projektet vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fodesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Rebild Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfro, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets arealer. Forskriftsmæssig drift af markarealerne vurderes ikke at være til skade for eventuelle forekomster af flagermus eller odderforekomst langs vandløb i området. Markerne vurderes ikke umiddelbart at rumme egnede levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfro eller spidssnudet frø.

Sammenfatning

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at godkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2013-2025 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

Energirapport

Energirapport

Essendrupvej 5
9260 Gistrup

Rapportens indhold

Indledende oplysninger	3
Kalkulationspriser mv	4
Overblik	5
Afsluttende bemærkninger	7

Indledende oplysninger

Rådgiver:

Lars Krebs
 Telefon: 21 76 81 11
 Mail: lak@agrinord.dk

Kundedetaljer	
Navn	Ole Skårhøj
Adresse	Oppelstrupvej 85, 9260 Gistrup*
Telefon	20 81 30 52
CVR-nummer	84885312
Intern reference	98333052

*: Rapporten omhandler ejendommen Essendrupvej 5, 9260 Gistrup.

Relevant information	
Søer, gylte og ormer	1.963 stk.
Slagtesvin	1.600 stk.
Smågrise (7 – 30 kg)	5.400 stk.
Opvarmningsform	Varmepumpe (gyllekøling)

Rapporten er udarbejdet d. 10. juli 2014.

Kalkulationspriser mv.

Rapportens beregninger tager udgangspunkt i nedenstående energipriser. Priserne er ekskl. moms og afgifter. Med mindre andet er angivet er tallene gennemsnitstal, baseret på Agri Nords revisionstal for året 2012. Alternativt erfaringstal. Afviger tallene væsentligt fra dine aktuelle energipriser er du velkommen til at kontakte din rådgiver såfremt du ønsker nye beregninger udført.

Ressource eller brændsel	Energipris (ved 100 % brændselsudnyttelse)	Gennemsnitlig årsudnyttelse (5)	Reel energipris (korrigeret for årsudnyttelse)
El	75 øre/kWh	100 %	75 øre/kWh
Fyringsolie	65 øre/kWh (1)	85 %	76 øre/kWh
Halm	12,5 øre/kWh (2)	75 %	17 øre/kWh
Træpiller	30 øre/kWh (3)	85 %	35 øre/kWh
Flis	16 øre/kWh (4)	80 %	20 øre/kWh

(1): Baseret på en literpris ekskl. moms og afgifter på 650 øre og en nedre brændværdi på 10 kWh/liter (kilde: *Varme Ståbi* udgivet af *Nyt Teknisk Forlag*).

(2): Baseret på en indkøbspris på 50 øre/kg og en nedre brændværdi på 4 kWh/kg (kilde: *Varme Ståbi* udgivet af *Nyt Teknisk Forlag*). Dertil kommer omkostninger til presning, lagring mv.

(3): Baseret på en indkøbspris på 150 øre/kg (ved kr. 1.500 pr. ton) og en nedre brændværdi på 4,9 kWh/kg (kilde: *Varme Ståbi* udgivet af *Nyt Teknisk Forlag*).

(4): Baseret på en indkøbspris på kr. 200 pr. m³, en densitet på 350 kg/m³ samt en nedre brændværdi på 3,5 kWh/kg (kilde: *Varme Ståbi* udgivet af *Nyt Teknisk Forlag*).

(5): Den gennemsnitlige årsudnyttelse er baseret på tal fra *Videncentret for Landbrug* under *Landbrug & Fødevarer*.

Overblik

Efter besøget har deres rådgiver gennemgået følgende områder:

Område 1	
Varmesystem	
Nuværende forhold	Ejendommen opvarmes med varmepumpe (gyllekøling).
Optimeringsforslag	Ingen. Nuværende løsning er optimal, både hvad angår energiøkonomi og arbejdsbyrde. Et skifte til en hvilken som helst anden opvarmningsform vil være forbundet med meget lang tilbagebetalingstid.
Årlig varmebesparelse	0 kWh.
Årlig elbesparelse	0 kWh.
Årlig CO ₂ -reduktion	0 kg.

Område 2	
Ventilation	
Nuværende forhold	Ventilationssystemet er opbygget over flere omgange og ventilatortyperne er blandet (spændingsreguleret og frekvensstyret). Alle sektioner er dog undertryksventileret.
Optimeringsforslag	Ingen umiddelbart. Når ventilationen skal udskiftes naturligt bør der dog købes den mest energieffektive type. Et her og nu skifte, sådan som systemet er opbygget nu, er ikke energiøkonomisk fordelagtigt.
Årlig varmebesparelse	0 kWh.
Årlig elbesparelse	0 kWh.
Årlig CO ₂ -reduktion	0 kg.

Område 3	
Belysning	
Nuværende forhold	Lyset er tidsstyret (timer og skumringsrelæ). Lystypen er traditionelle lysstofrør.
Optimeringsforslag	I de sektioner hvor driftstiden på lyset nærmer sig 16 timer (typisk drægtighedsstald og løbeafdeling) er der – under normale forhold – god energiøkonomi i et her og nu skifte til LED-belysning (2-3 års tilbagebetalingstid). I alle andre sammenhænge hvor driftstiden svarer til almindelig arbejdstid vil jeg ikke tilråde indkøb af LED-belysning. Der forefindes dog meget få erfaringer med LED-belysning i staldmiljøer.
Årlig varmebesparelse	0 kWh.
Årlig elbesparelse	Afhænger af type af LED-rør og antal der opsættes. Typisk er tilbagebetalingstiden i de afdelinger hvor driftstiden er omkring 16 timer i døgnet i størrelsesordenen 2 – 3 år.
Årlig CO ₂ -reduktion	Afhængig af ovenstående.

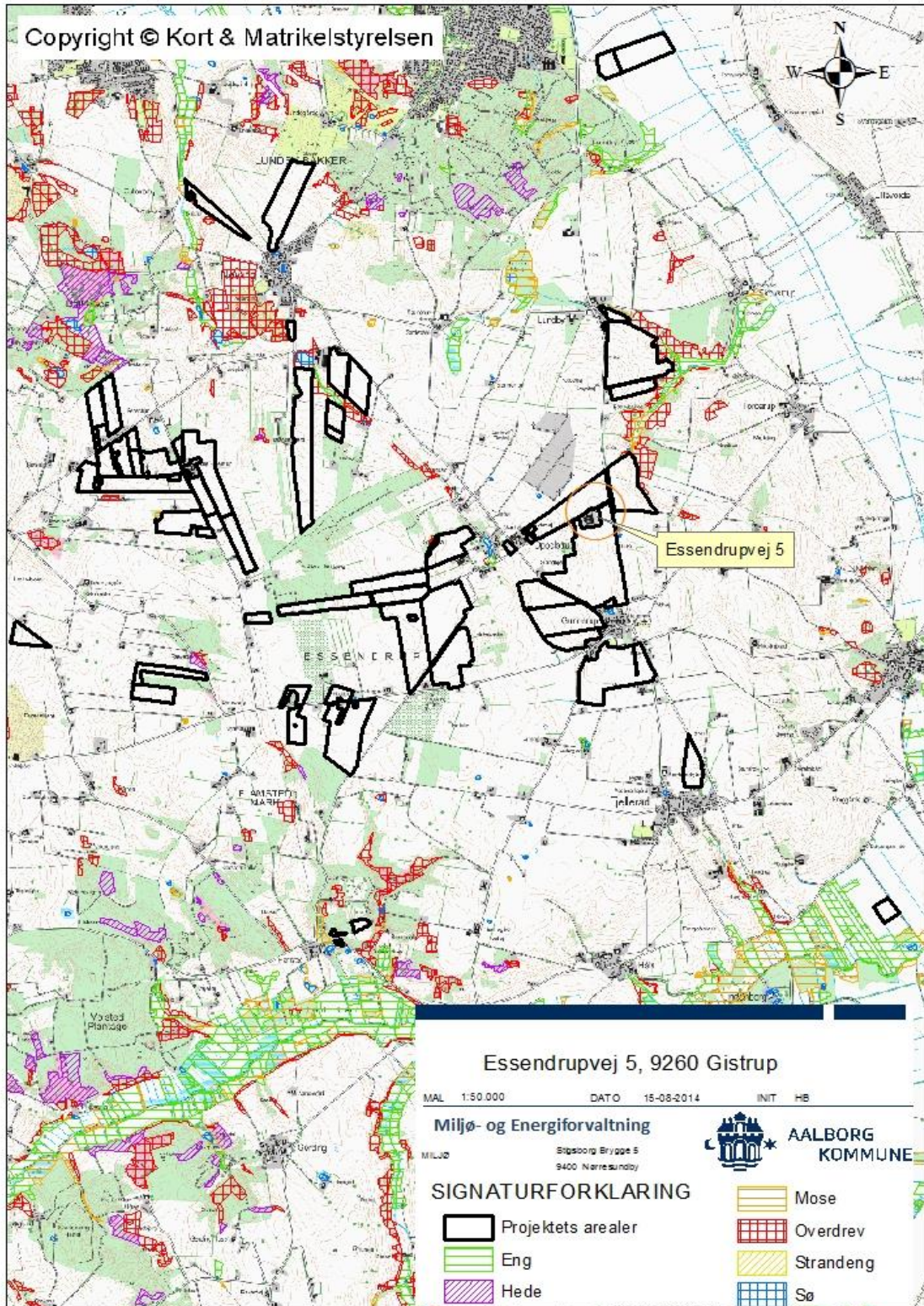
Område 4	
Skummåtter i farestald	
Nuværende forhold	Der anvendes ikke isolerende skummåtter i farestalden.
Optimeringsforslag	Indkøb en begrænset mængde måtter og afprøv deres duelighed i dit setup (f.eks. M22 fra Aalborg Gummivarefabrik – forhandles af Hatting eller Ornestation Mors). I andre produktioner har man set eksempler på at gulvvarmen kan slukkes helt. Varmen fra varmelamperne er tilstrækkelig. Tilbagebetalingstiden på måtterne vil selvsagt være påvirket af at varmen fra en varmepumpe er meget billig, men udover energiøkonomien taler flere svinerådgivere godt om måtterne som en positiv tilføjelse til pattegrisenes næmiljø. Måtterne koster ca. kr. 250 pr. stk.
Årlig varmebesparelse	Ukendt. Afhænger af indkøbt mængde mv.
Årlig elbesparelse	Ukendt. Afhænger af indkøbt mængde mv.
Årlig CO ₂ -reduktion	Afhængig af ovenstående.

Afsluttende bemærkninger

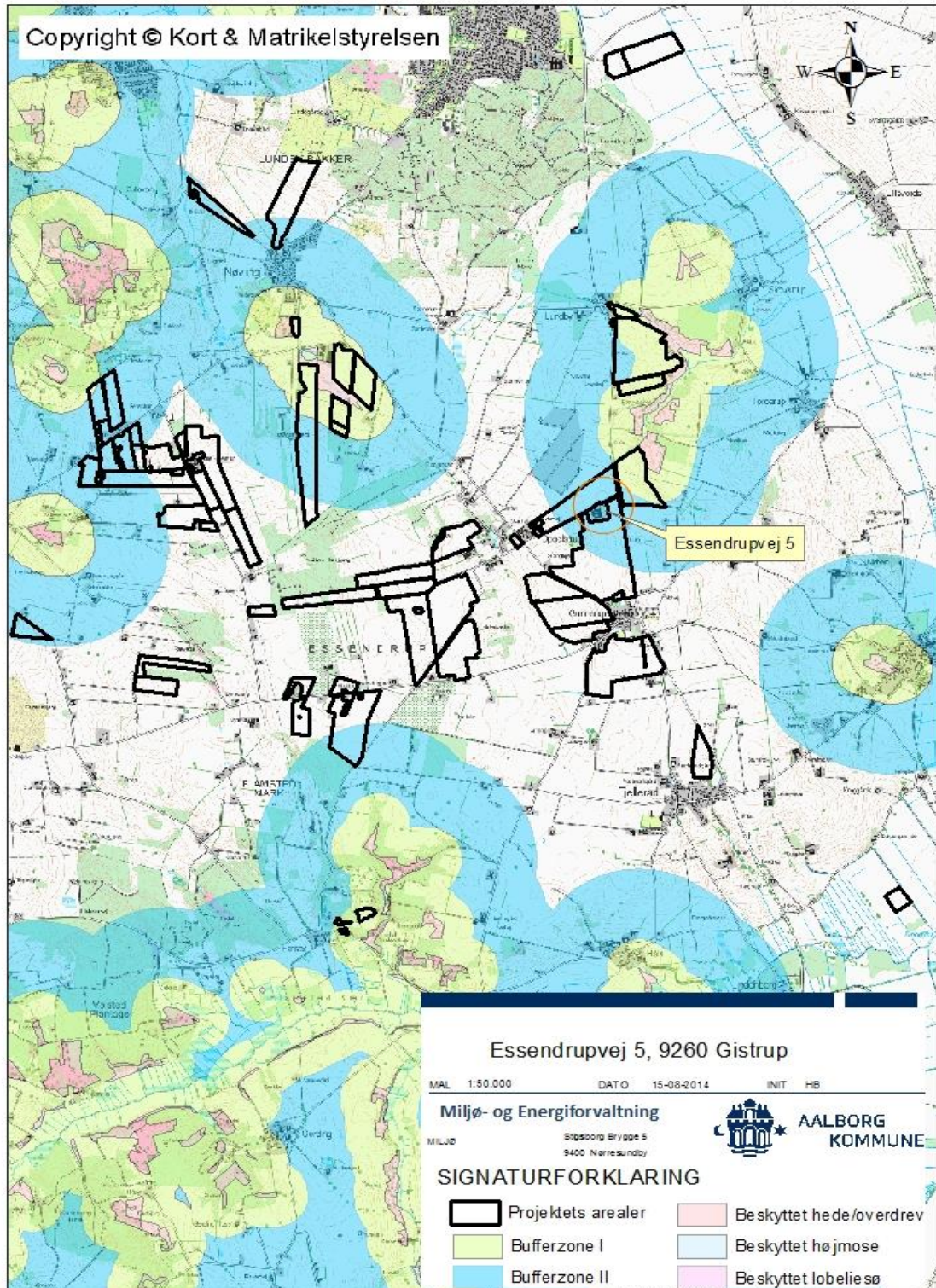
Generelt er produktionsanlægget i forvejen meget optimeret hvad angår energiforbrug. Det er begrænset hvor stort besparelspotentiale der er. Primært fordi varmen til ejendommen har så lav en pris pr. kWh (gyllekøling). Indehaveren har tilmed investeret i et 420 kW solcelleanlæg på adressen.

Har du spørgsmål eller kommentarer til rapportens indhold er du velkommen til at kontakte Agri Nord.

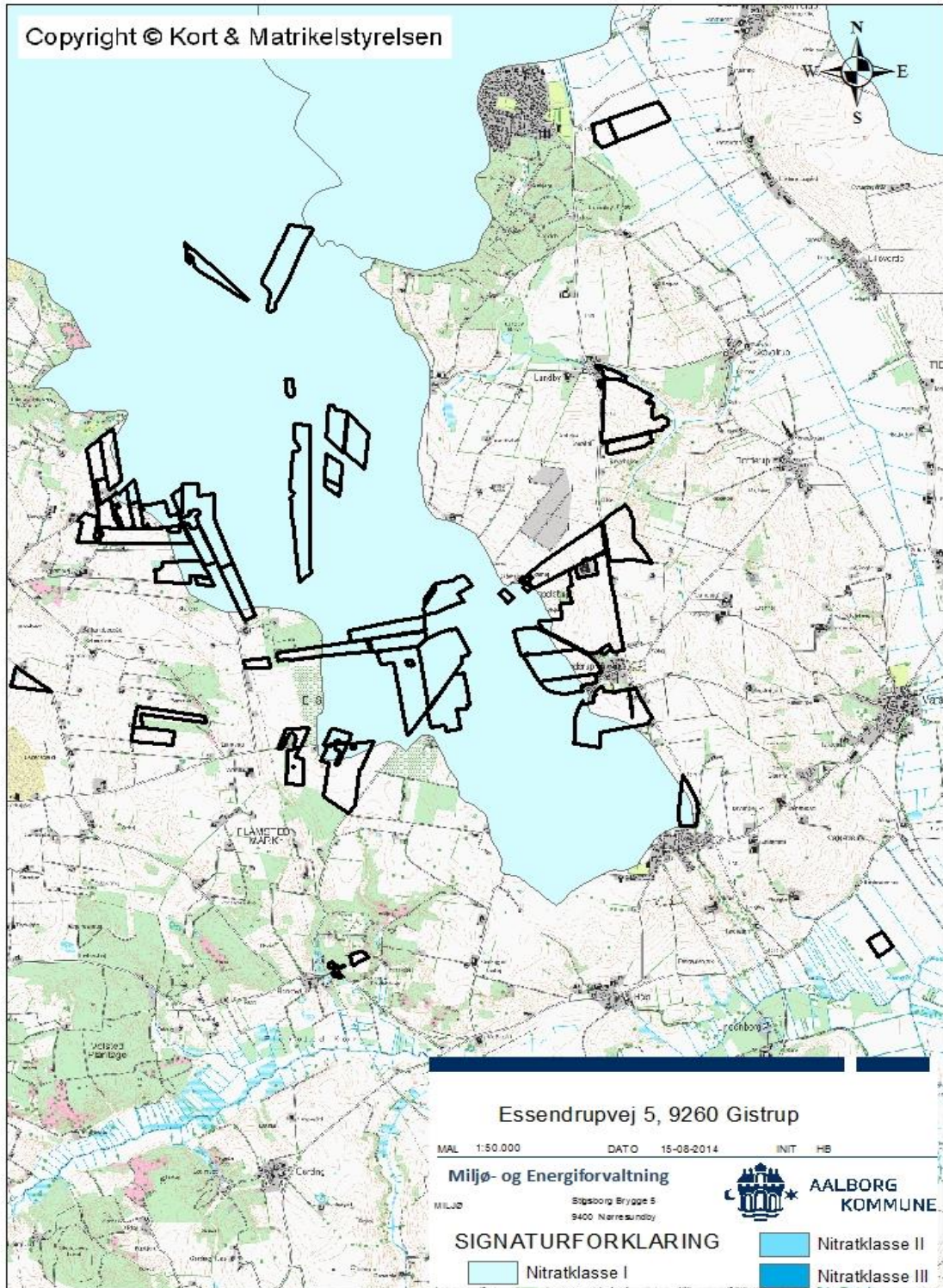
Kort over projektets arealer og beskyttet natur

Kort over projektets arealer og §7-natur

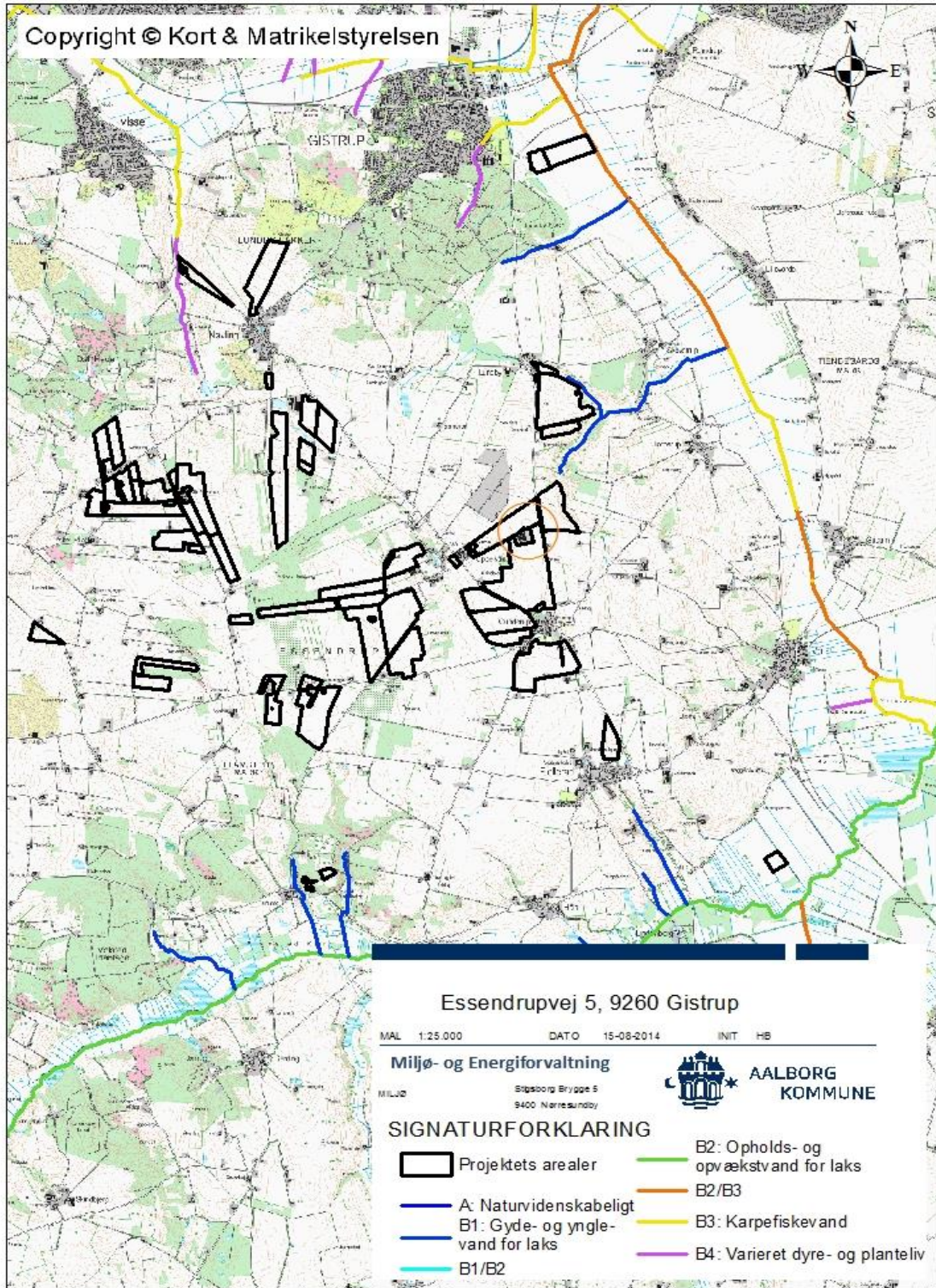

Kort over projektets arealer og nitratklasser

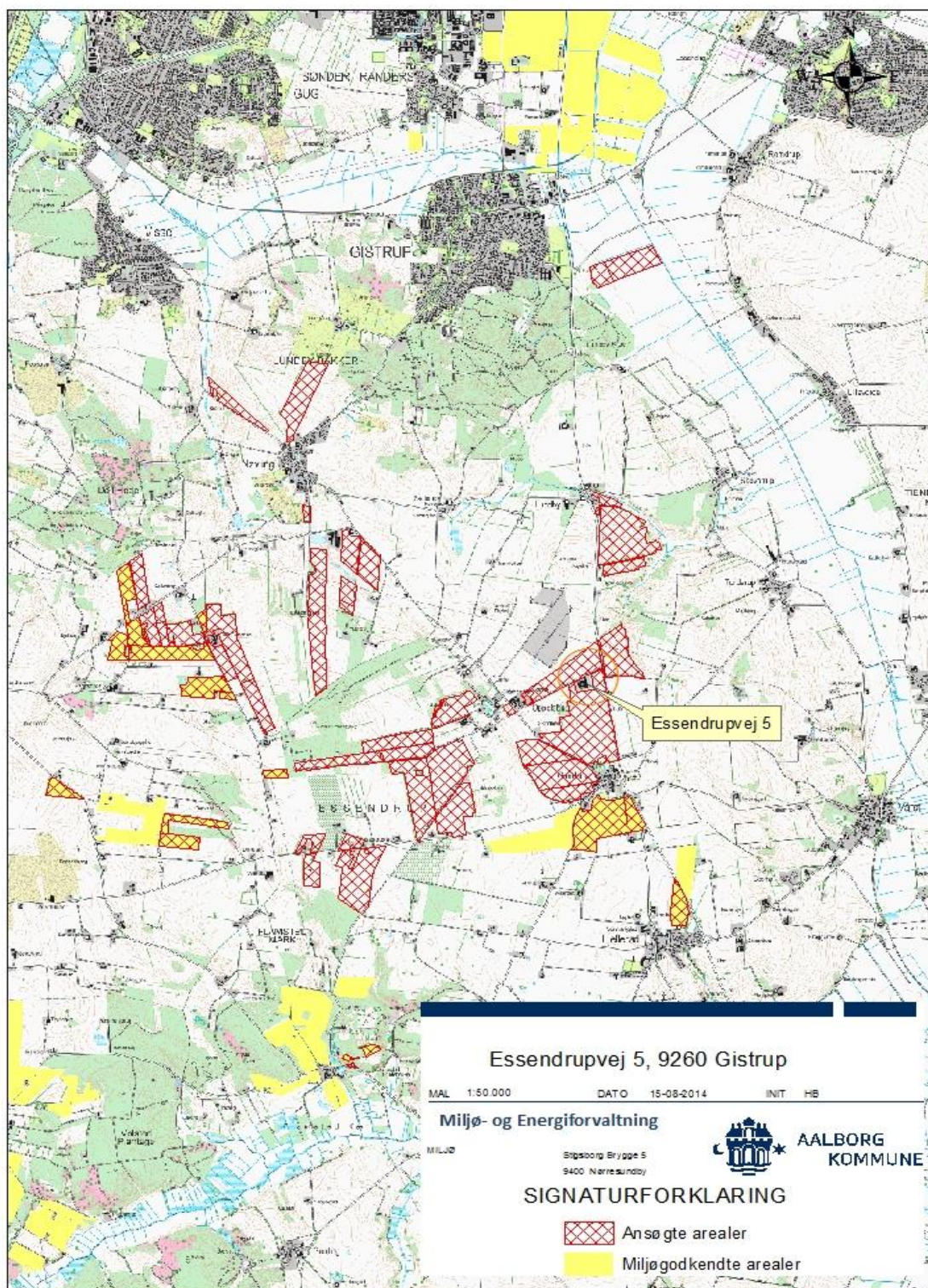

Kort over projektets arealer og målsat vandløb

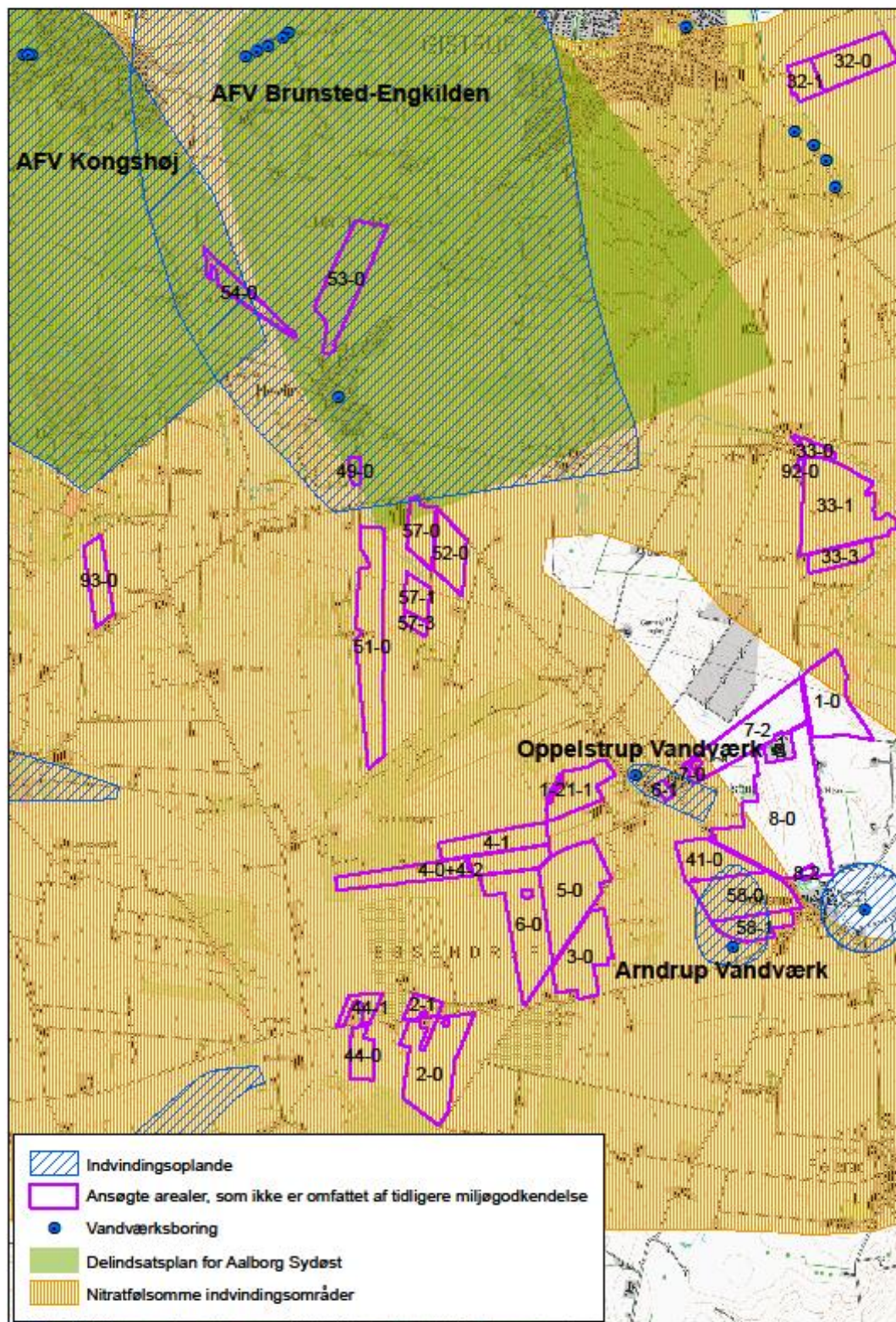

Kort over projektets arealer og tidligere miljøgodkendte arealer

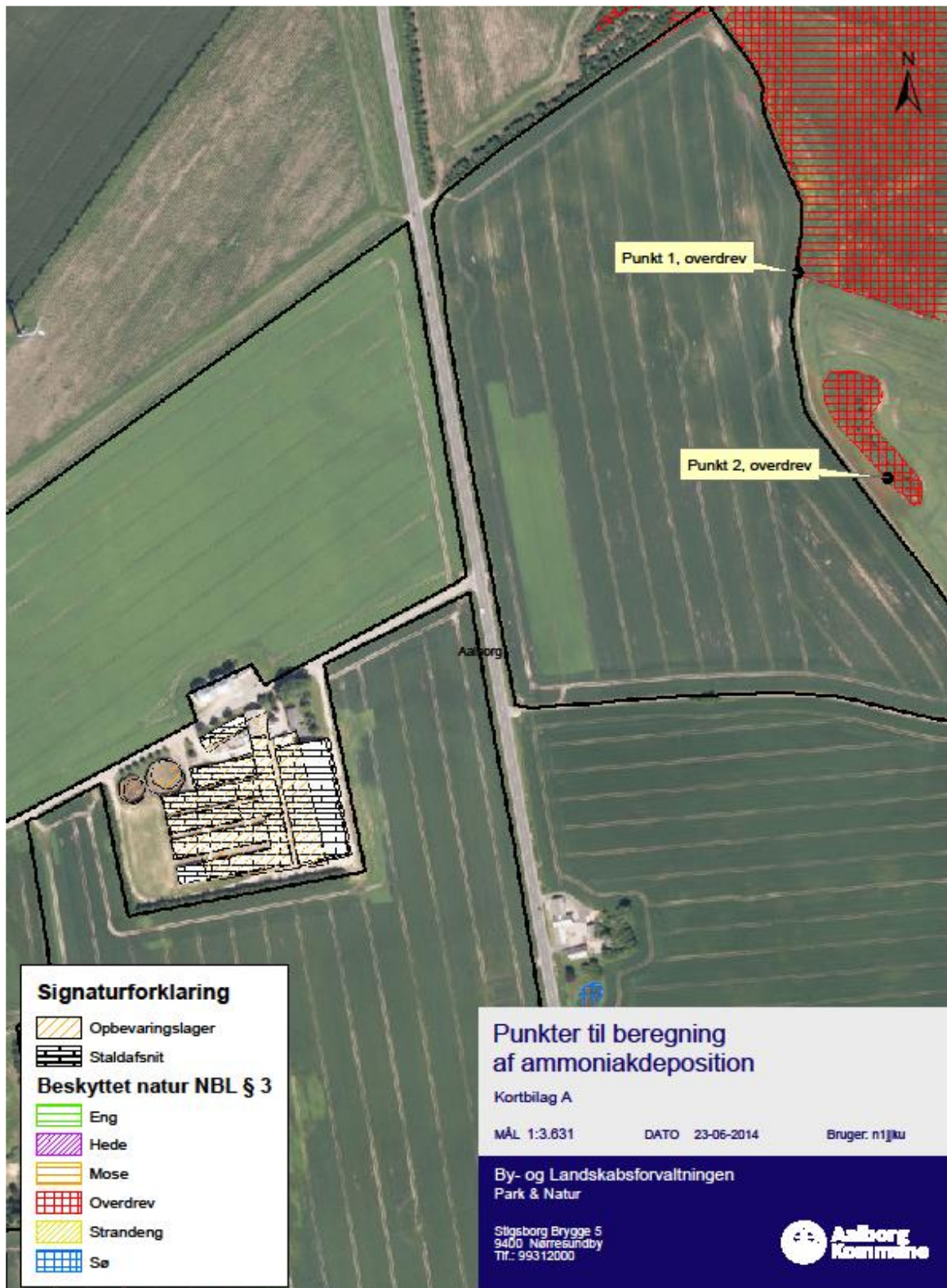
Kortbilag til grundvandsvurdering af projektet

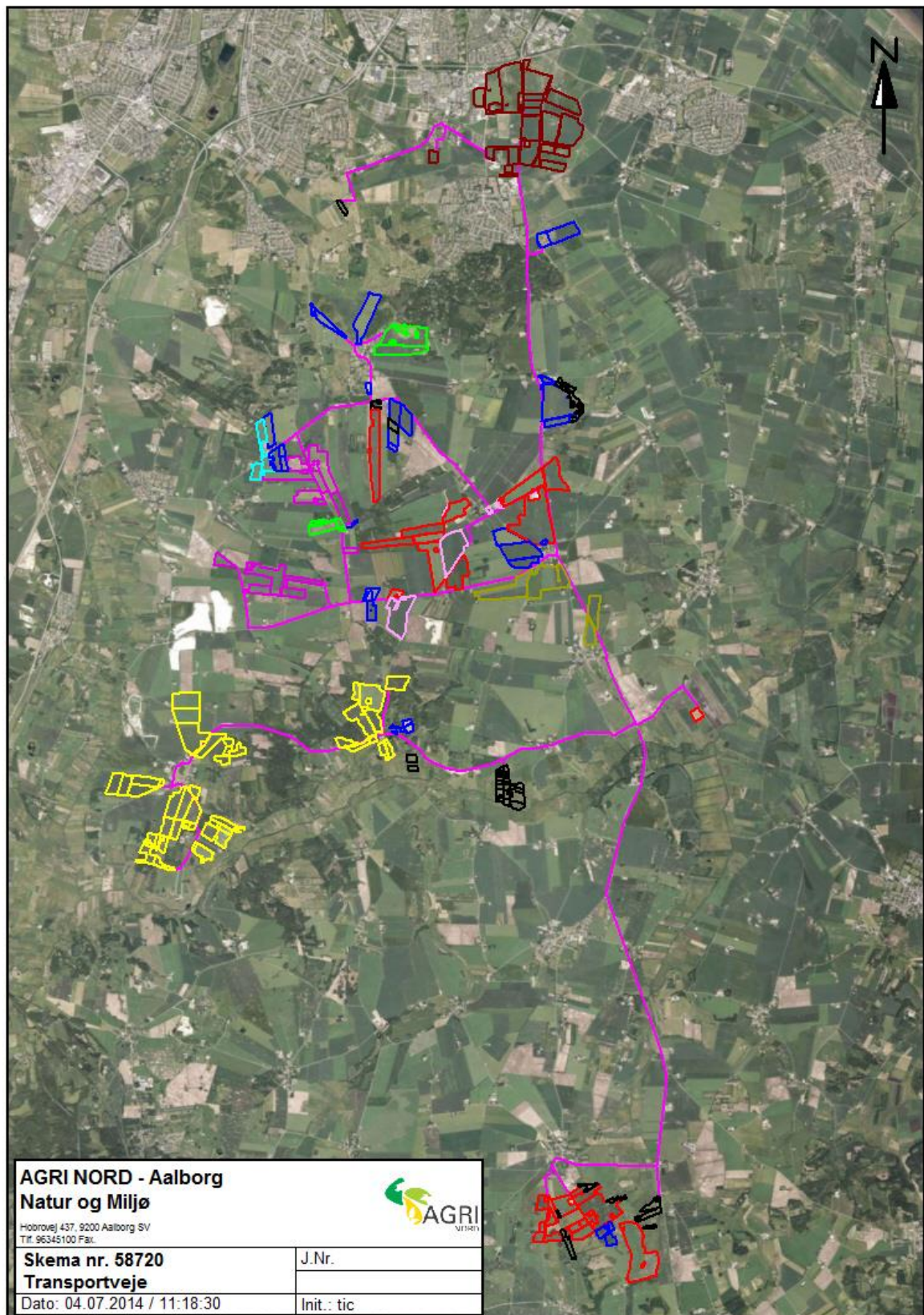
Kortbilag 1 til naturvurdering af projektet

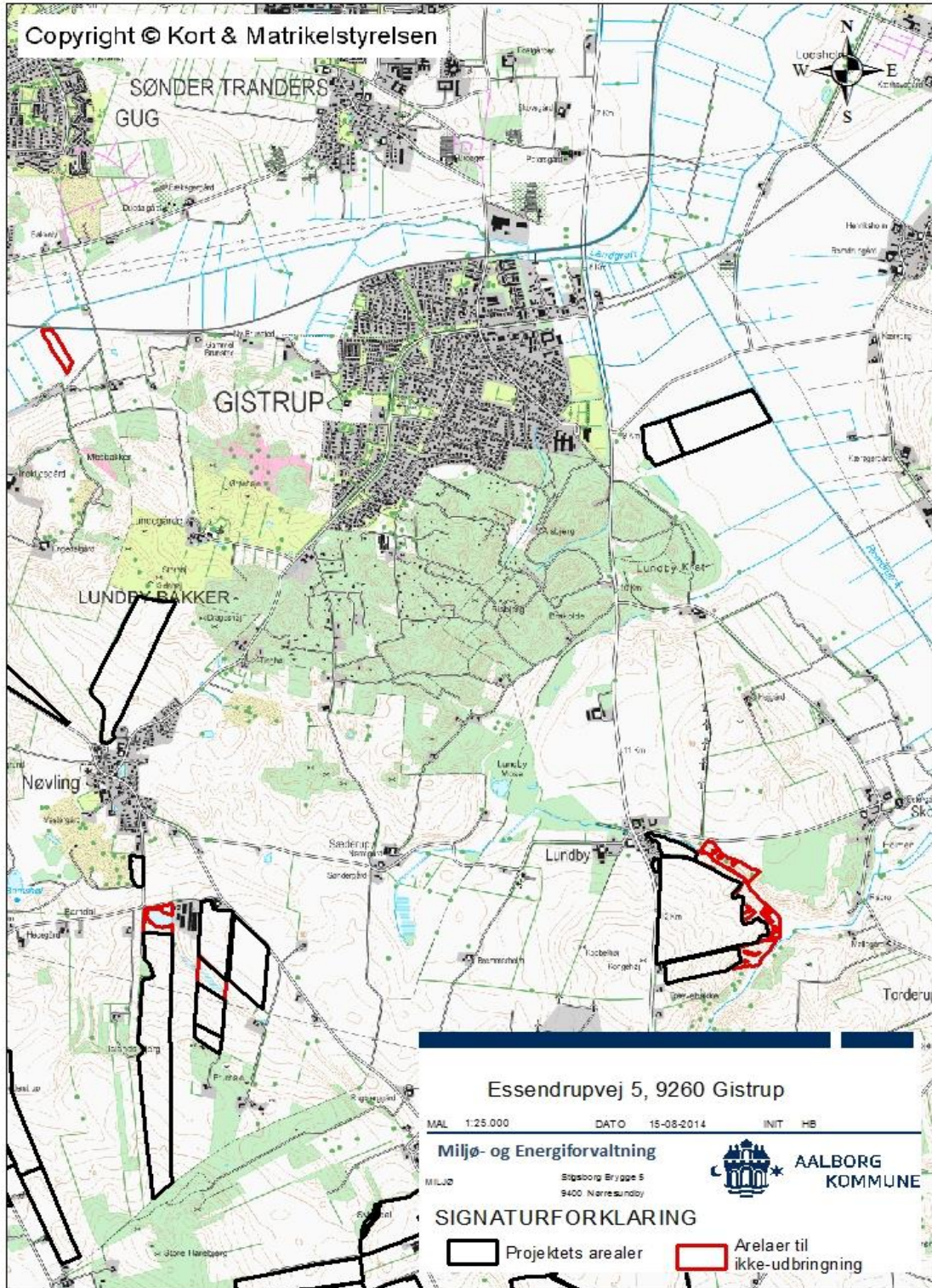
Kortbilag 2 til naturvurdering af projektet

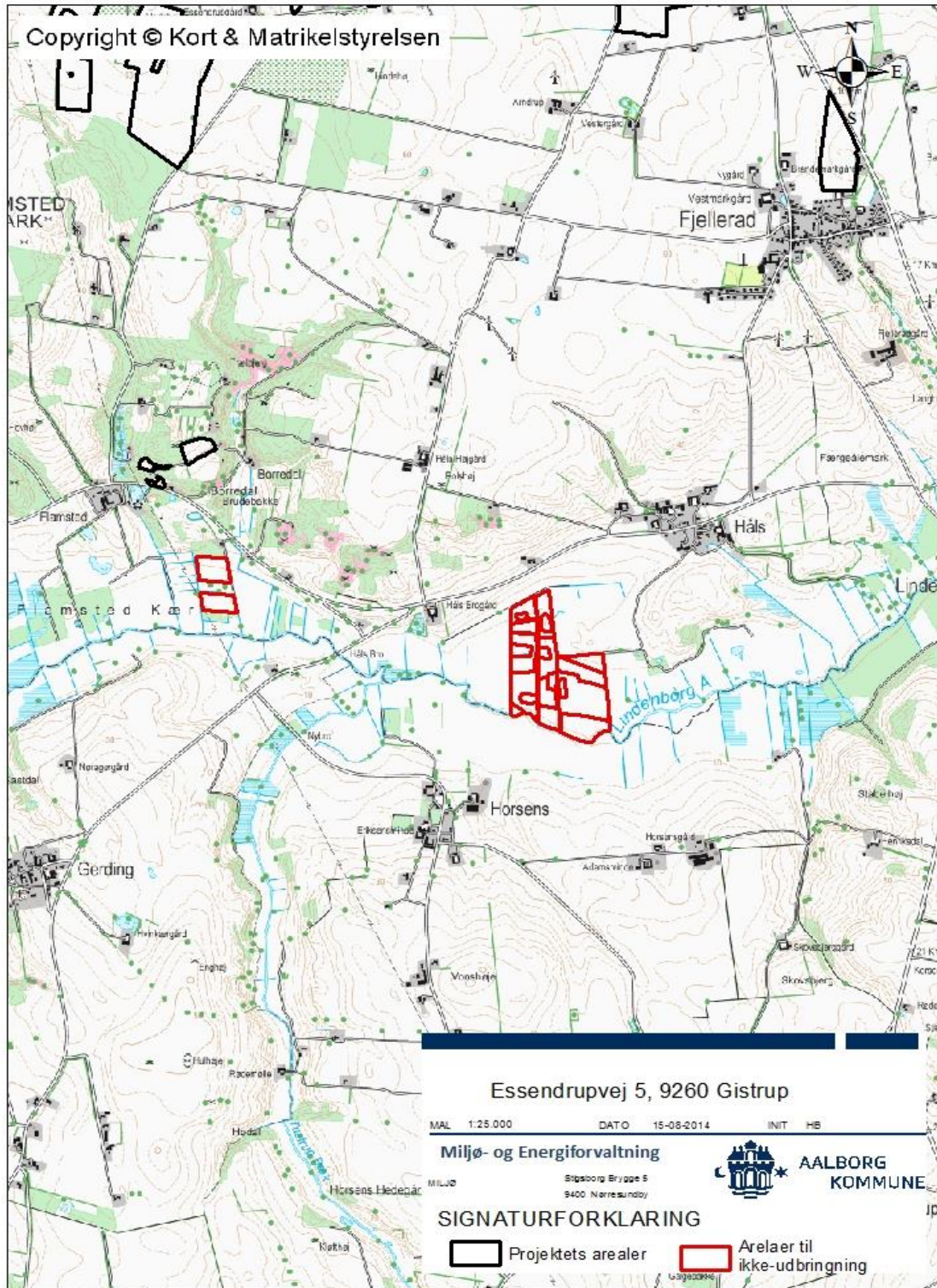
Kort over transportveje

Kort over arealer, der ikke bruges til gylleudbringning - 1

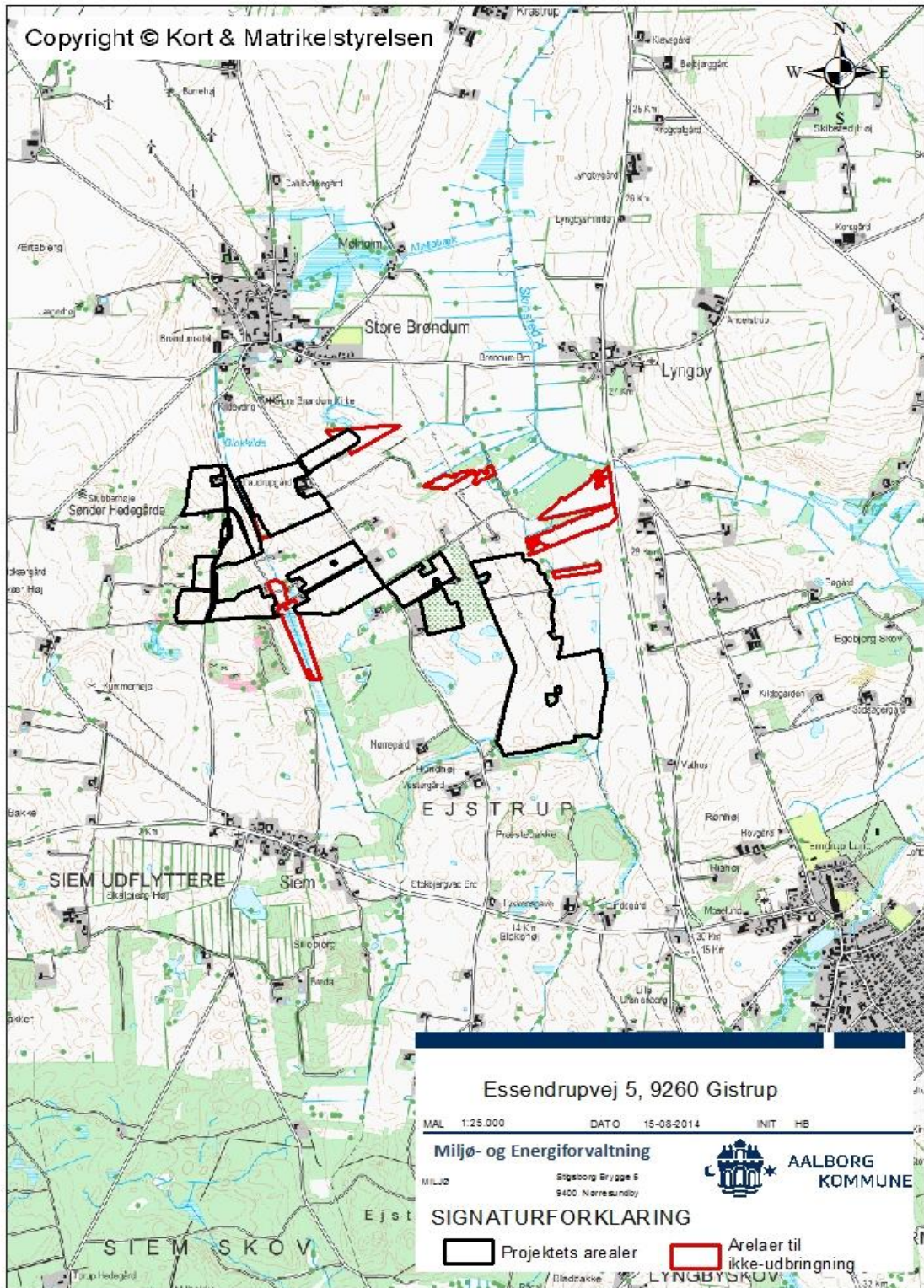

Kort over arealer, der ikke bruges til gylleudbringning -2

Kort over arealer, der ikke bruges til gylleudbringning – 3

Kort over nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

